

OMAVALVONTASUUNNITELMA

Suojakoti

SISÄLTÖ

1 PALVELUNTUOTTAJAA KOSKEVAT TIEDOT	3
2 OMAVALVONTASUUNNITELMAN LAATIMINEN	4
3 TOIMINTA-AJATUS, ARVOT JA TOIMINTAPERIAATTEET	4
4 OMAVALVONNAN RISKIENHALLINTA	6
5 ASIAKKAAN ASEMA JA OIKEUDET	15
6. PALVELUN SISÄLLÖN OMAVALVONTA	26
7 ASIAKASTURVALLISUUS	35
8 ASIAKAS- JA POTILASTIETOJEN KÄSITTELY JA KIRJAAMINEN	44
9 YHTEENVETO KEHITTÄMISSUUNNITELMASTA	46
10 OMAVALVONTASUUNNITELMAN SEURANTA	47

1 PALVELUNTUOTTAJAA KOSKEVAT TIEDOT

Palveluntuottaja

Kristillinen Suojakoti-säätiö
y-tunnus 1552263-7

Hyvinvointialue

Varsinais-Suomen hyvinvointialue

Toimintayksikkö

Suojakoti
Säkyläntie 357
21330 Paattinen

Sijaintikunta

Turku
Varsinais-Suomen hyvinvointialue
PL 52
20521 Turku
sähköposti: kirjaamo(at) varha.fi

Palvelumuodot

Tuettu asuminen, mielenterveyskuntoutujat 20 paikkaa (ei asiakkuuksia)
Yhteisöllinen asuminen, mielenterveyskuntoutujat 30 paikkaa
Ympäri vuorokautinen palveluasuminen, mielenterveyskuntoutujat 10 paikkaa

Esihenkilö

Satu Pajumäki
p. 040-753 0773
satu.pajumaki(at)suojakotisaatio.fi

Yksityisten palveluntuottajan lupatiedot

Aluehallintoviraston luvan myöntämisaikajankohta 16.1.2009
Palvelu, johon lupa on myönnetty
Yhteisöllinen asuminen/Mielenterveyskuntoutujat 30
Ympäri vuorokautinen palveluasuminen/Mielenterveyskuntoutujat 10

Ilmoituksenvarainen toiminta (yksityiset sosiaalipalvelut)
Ilmoituksen ajankohta 16.5.2013
Rekisteröintipäätöksen ajankohta 16.5.2013
Palveluala, joka on rekisteröity: tuettu asuminen

Alihankintana ostetut palvelut ja niiden tuottajat

Liinavaatepyykinhuolto; Comforta Oy

2 OMAVALVONTASUUNNITELMAN LAATIMINEN

Tämä omavalvontasuunnitelma on laadittu Suojakodin laadun, turvallisuuden ja asianmukaisuuden varmistamiseksi. Laadintaan ovat osallistuneet Suojakodin johtaja ja henkilökunta. Omavalvontasuunnitelman laadinnassa ja päivittämisessä olemme ottaneet huomioon palveluja saavilta asukkailta, heidän omaisiltaan ja läheisiltään sekä Suojakodin henkilöstöltä säännöllisesti kerättävä palaute. Omavalvontasuunnitelman laatimisesta, toteutumisen seurannasta, päivittämisestä ja julkaisemisesta vastaa Suojakodin johtaja Satu Pajumäki p. 0407530773 satu.pajumaki(at)suojakotisaatio.fi

Päivitämme omavalvontaa säännöllisesti ja aina kun toiminnassa tapahtuu palvelun laatuun ja asiakasturvallisuuteen liittyviä muutoksia. Päivitys tapahtuu kuitenkin vähintään kerran vuodessa. Omavalvontasuunnitelman ajantasaisuutta seuraamme säännöllisesti ja kehitämme toimintaa asukkailta sekä henkilöstöltä säännöllisesti kerätyn palautteen perusteella.

Omavalvontasuunnitelma on julkinen. Ajan tasalla olevaa omavalvontasuunnitelmaa pidämme Suojakodin päärakennuksen aulan ilmoitustaululla. Asukkaat, omaiset ja omavalvonnasta kiinnostuneet voivat helposti ja ilman erillistä pyyntöä tutustua siihen. Julkaisemme omavalvontasuunnitelman myös sähköisesti Suojakodin verkkosivuilla www.suojakotisaatio.fi

3 TOIMINTA-AJATUS, ARVOT JA TOIMINTAPERIAATTEET

Toiminta-ajatus

Suojakodin toiminta-ajatuksena on tarjota kodinomaiset elämisen mahdollisuudet kauniin luonnon keskellä, rauhallisessa ympäristössä, tavoitteena elämänlaadun säilyttäminen yksilöllisyyttä, kodinomaisuutta ja läheisyyttä vaalien.

Asiakaskuntana ovat mielenterveyskuntoutujat, iältään n. 50–85-vuotiaat. Lisäksi yksikössä voi olla kehitysvammaisten, vammaisten ja ikääntyneiden asumispalvelun piirissä olevia. Palvelut perustuvat sosiaalihuoltolain (1301/2014) säännöksiin. Asumispalveluista säädetään sosiaalihuoltolain 21 §:ssä.

Yhteisöllisellä asumisella tarkoitetaan hyvinvointialueen järjestämää asumista esteettömässä ja turvallisessa asumisyksikössä, jossa henkilön hallinnassa on hänen tarpeitaan vastaava asunto ja jossa asukkaille on tarjolla sosiaalista kanssakäymistä edistävää toimintaa. Yhteisöllisen asumisen asukaspaiikkoja on 30.

Ympäri vuorokautisella palveluasumisella tarkoitetaan asumista yhteisöllistä toimintaa tarjoavassa esteettömässä ja turvallisessa hoivakodissa, palvelukodissa tai vastaavassa asumisyksikössä, jossa henkilöllä on hänen tarpeitaan vastaava asunto ja jossa hän saa asumisyksikön henkilöstöltä viipymättä ja vuorokaudenajasta riippumatta hoitoa ja huolenpitoa myös äkilliseen tarpeeseensa. Ympäri vuorokautinen palveluasuminen sisältää henkilön yksilöllisen tarpeen mukaisen vuorokaudenajasta riippumattoman hoidon ja huolenpidon, toimintakykyä ylläpitävän ja edistävän toiminnan, ateriat, vaatehuollon, siivouksen sekä osallisuutta ja sosiaalista kanssakäymistä edistävän toiminnan. Palveluasumista on toteutettava niin, että henkilön yksityisyyttä kunnioitetaan ja hänen osallisuuttaan tuetaan. Lisäksi on huolehdittava, että henkilöllä on mahdollisuus saada tarvitsemansa lääkinnällinen kuntoutus ja muut terveydenhuollon palvelut. Ympäri vuorokautisen palveluasumisen asukaspaiikkoja on 10.

Suojakoti tuottaa palveluja Varsinais-Suomen hyvinvointialueelle ostopalveluna. Palveluja tuotamme vain Varsinais-Suomen hyvinvointialueella.

Arvot ja toimintaperiaatteet

Arvot liittyvät läheisesti ammattieettisiin periaatteisiin ja ohjaavat toimintaa silloin, kun laki ei anna tarkkoja vastauksia käytännön työstä nouseviin kysymyksiin. Arvot kertovat työyhteisön tavasta tehdä työtä. Suojakodin arvot ovat:

OIKEUDENMUKAISUUS
TURVALLISUUS
TASAVERTAISUUS
YKSILÖLLISYYS

Suojakodin arvot näkyvät arjessamme. Kohtaamme asukkaat asiallisesti ja ystävällisesti. Kohtelemme heitä tasapuolisesta ja huomioimme jokaisen asukkaan. Kunnioitamme kunkin asukkaan

yksilöllisiä arvoja. Takaamme asukkaittemme turvallisuuden seuraamalla asukkaiden toimintakykyä suhteessa ympäristöön.

Toteutamme sosiaalihuollon lainsäädännön keskeisiä periaatteita. Asumispalvelumme edistävät ja ylläpitävät asukkaan hyvinvointia sekä sosiaalista turvallisuutta, vähentävät eriarvoisuutta ja edistävät osallisuutta, turvaavat yhdenvertaisin perustein tarpeenmukaiset, riittävät ja laadukkaat palvelut sekä muut hyvinvointia edistävät toimenpiteet, edistävät asukaslähtöisyyttä sekä asukkaan oikeutta hyvään palveluun ja kohteluun.

4 OMAVALVONNAN RISKIENHALLINTA

Riskienhallinnan vastuut, riskien tunnistaminen ja arvioiminen

Toimintojen riskienhallinnasta vastaa Suojakodin johtaja Satu Pajumäki. Mutta kaikki työntekijät ovat velvoitettuja riskienhallintaan. Riskienhallintaa on pilkottu pienempiin osa-alueisiin ja näihin on nimetty vastuuhenkilöt. Riskienhallinta ja omavalvonta ovat osa joka päivästä arjen työtämme.

Omavalvontamme lähtökohta on tunnistaa asukasturvallisuutta vaarantavat riskit. Jokainen henkilökunnasta on velvollinen tuomaan esille havaitsemansa epäkohdat, laatupoikkeamat ja riskit. Mikäli henkilöstö havaitsee toiminnassa puutteita, tulee asia viivytyksettä ottaa puheeksi työyhteisössä ja tehdä asiasta poikkeamailmoitus. Palveluun liittyviä riskejä ja epäkohtia arvioimme erityisesti asukkaan saaman palvelun näkökulmasta.

Pidämme huolta siitä, että yhteisössämme on avoin ja turvallinen keskusteluympäristö, jossa sekä henkilöstö että asukkaat ja heidän omaisensa uskaltavat tuoda esille laatuun ja asukasturvallisuuden liittyviä epäkohtia.

Suojakodissa keskeisimmät riskit nousevat henkilöstön osaamisesta ja hyvinvoinnista sekä fyysisestä toimintaympäristöstä. Usein riskit ovat monien toimintojen summa.

Riskin suuruus muodostuu vaaran toteutumisen todennäköisyydestä ja vaaran aiheuttamien terveys- ja turvallisuushaittojen vakavuudesta. Seurausten vakavuuteen vaikuttavat haitan luonne, seurausten laajuus, haitan pysyvyys sekä haitallisten vaikutusten keston.

Tapahtuman todennäköisyyteen vaikuttavia tekijöitä ovat haitallisen tapahtuman esiintymistiheys, haitallisen tapahtuman kesto, mahdollisuudet ennakoida haitallisen tapahtuman esiintyminen sekä mahdollisuudet ehkäistä haitallinen tapahtuma.

Riskienhallinnan keinot ja toiminnassa ilmenevien epäkohtien ja puutteiden käsittely

Olemme Suojakodissa laatineet toimintaohjeita ennaltaehkäisemään ja hallitsemaan toimintaan ja turvallisuuteen kohdistuvia riskejä. Luettelo Suojakodissa käytössä olevista riskienhallinnan ohjeista:

- Kattava ja yksilöllinen perehdytysohjelma
- Täydennyskoulutus ja työpaikalla tapahtuva jatkuva opastus
- Työyhteisön kehittämissuunnitelma (Henkilöstön riittävyyden varmistaminen ja osaamisen varmistaminen)
- Uhkaavien tilanteiden hallinta ja toimintaohjeet -menettelytapaohjeet. Menettelytapaohjeissa on määritelty, miten väkivallan riskejä pienennetään ja ehkäistään sekä toimintatavat, miten uhkaavassa tilanteessa toimitaan.
- Työsuojeluohjelma ja työolosuhteiden vaarojen arviointi
- Tartuntatautilain soveltaminen Suojakodissa. Sisältää vaatimuksen henkilökunnan rokotussuojasta
- Moniresistenttien bakteerien torjunnan periaatteet VSSHP:ssä -ohjeistuksen noudattaminen
- Asukkaiden kaatumistapaturmat tilastoidaan ja tilastojen pohjalta tehdään toimintojen uudelleen arviointia.
- Ruokailutilanteiden turvallisuus on ohjeistettu riittävän ja osaavan henkilökunnan varmistamiseksi
- Lääkehoitosuunnitelma. Sisältää toimintaohjeet lääkepoikkeamista.
- Tietoturvasuunnitelma. Sisältää toimintaohjeet tietosuojapoikkeamasta.
- Ensiapukoulutussuunnitelma
- Kriisiviestintä on kirjattu ja ohjeistettu
- Terveydelle haitallisen häirinnän ja epäasiallisen kohtelun toimintamalli. Toimintamallilla ennalta ehkäistään työpaikkakiusaamista.
- Varhaisen reagoinnin, tuen ja sairauspoissaoloseurannan periaatteet. Toimintamallilla vahvistetaan henkilökunnan työterveyttä.
- Asiakkaan kaltoinkohtelun ehkäiseminen ja siihen puuttuminen – menettelytapaohjeet. Toimintamalli pohjautuu sosiaalihuoltolain (1301/2014 48§) ilmoitusvelvollisuuteen.
- Suojakodin päihdeohjelma
- Työtapaturmatilastointi ja ”läheltä piti” -tilastointi
- Turvallisuusselvitys
- Pelastussuunnitelma
- Poikkeusolojen toimintaohjeet ovat kirjattuna ja henkilökunnan ilmoitustaululla saatavina. Sähkökatkosiin on varauduttu varavoimakoneella.
- Teknologisilla ratkaisuilla (paloilmoittimet, sammutusjärjestelmät, likakaivo, maalämpökeskus) on kunnossapitosuunnitelma
- Teknologisten ratkaisujen (paloilmoittimet, sammutusjärjestelmät, likakaivo, maalämpökeskus) valvonta on ulkoistettu ja automatisoitu
- Lääkinnällisille laitteille ja tarvikkeille on nimetyt vastuuhenkilöt
- Lääkinnällisillä laitteilla ja tarvikkeilla on kunnossapitosuunnitelma

- Omavalmistuskeittiön omavalvontasuunnitelma, sisältää mm. henkilökunnan hygieniasaamisen, tilojen hygieniamittaukset, säilytystilojen lämmönseurannan ja ruokien jäljitettävyyden.
- Lakien, säädösten, suositusten ja viranomaisohjeiden noudattaminen
- Toiminta on vakuutettu ja pakollisten vakuutusten lisäksi toiminnalla on laajennettu keskeytysvakuutus
- Siivoussuunnitelma, jossa tavoitteet, keinot ja arviointi kirjattuna.
- Kiinteistöjen kunnossapito-ohjelmassa on huomioitu tilojen esteettömyys ja yksityisyyden suojaaminen.

Riskienhallintakeinojen toimivuus ja riittävyys varmistetaan Suojakotiin kehitetyllä poikkeamakäytännöllä. Poikkeamalla tarkoitetaan jonkin yhdessä sovitun asian tekemättä jättämistä tai asia ei mene sovitulla tavalla. Poikkeamalla tarkoitetaan siten kaikkia toiminnan kannalta poikkeavia ja ei-toivottuja tilanteita. Poikkeamat kohdistuvat suurimmaksi osaksi asukkaaseen joko välittömästi tai välillisesti. Poikkeamakäytännöllä haetaan ratkaisua, miten asukkaat kohdataan saavuttaaksemme hyvää, laadukasta ja vaikuttavaa palvelua. Toiminnan tulee olla myös vastuullisesti kestävää sidosryhmiä kohtaan. Työntekijöiden osaaminen ja perehdyttäminen poikkeamaprosesseihin ovat ensisijaisen merkittäviä. Poikkeamien tutkiminen ja niistä oppiminen on keskeinen työkalu toiminnan johtamisessa ja kehittämisessä. Hyvin toteutetussa poikkeamatutkinnassa tunnistetaan lukuisia eri tasoisia tekijöitä, jotka ovat olleet vaikuttamassa poikkeaman syntyyn.

Ennakoivan työn lisäksi myös tapahtuneista poikkeamista oppiminen on keskeinen osa toiminnan kehittämistä. Poikkeama on merkki siitä, että riskinarvioinnissa ja toiminnan suunnittelussa ei ole tunnistettu kaikkia vaaratekijöitä tai että riskin poistamiseksi (tai vähentämiseksi) ei ole vielä löydetty riittävän vaikuttavia toimenpiteitä.

Pelkkä poikkeamien raportointi ja tilastointi ei riitä, vaan olennaista on se, miten hyvin työyhteisö pystyy tunnistamaan poikkeaman syntyyn vaikuttaneita tekijöitä, miten poikkeamista pystytään oppimaan ja siten estämään vastaavien poikkeamien tapahtumista. Avoin ja oikeudenmukainen kulttuuri sekä selkeät ja reilut pelisäännöt ovat välttämätön edellytys onnistuneelle poikkeamatutkinnalla ja poikkeamista oppimiselle. Samalla ne tukevat myös kysyvää ja kyseenalaistavaa keskustelukulttuuria. Poikkeamat syntyvät tilanteissa, joissa useat tausta-, olosuhde- ja syytekijät vaikuttavat samanaikaisesti. Poikkeamatutkinnan yhteydessä on välttämätöntä ymmärtää tilannetta, jossa osalliset olivat tapahtumahetkellä ja sitä ennen.

Jälkikäteen tarkasteltuna tapahtumien, virheiden ja olosuhteiden ketju on helpompi tunnistaa kuin ennen tapahtumaa tai sen aikana (niin sanottu jälkiviisaus), joten poikkeamaa tutkittaessa on pyrittävä asettumaan osallisena olleiden ihmisten saappaisiin. Poikkeamien havainnointi vaatii ymmärrystä poikkeamien hyödyllisyydestä toiminnan kehittämisessä.

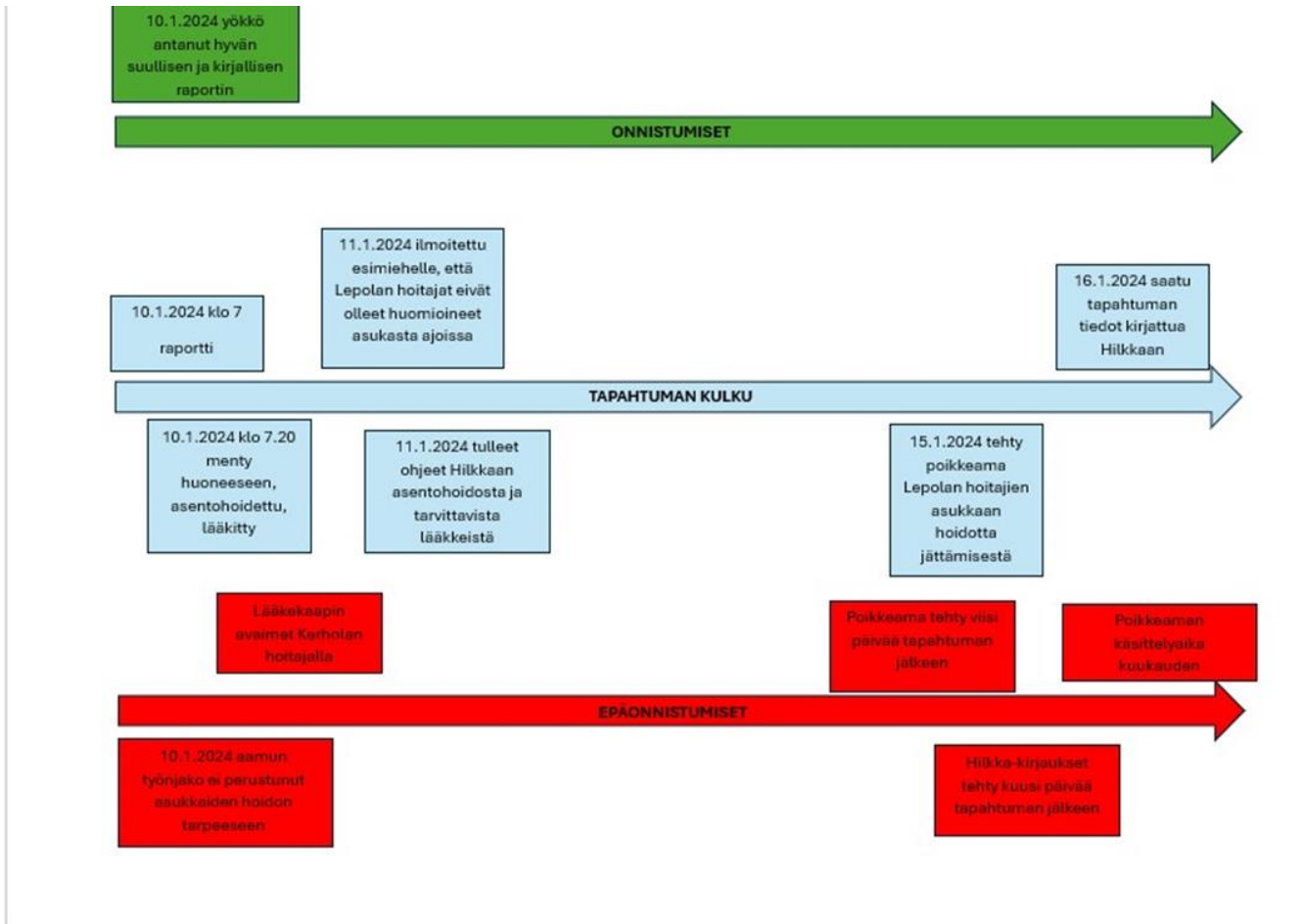
Suojakodissa on käytössä poikkeamalomake (liite). Poikkeamalomakkeella ilmoitetaan koko organisaatiossa tapahtuneet poikkeamat. Poikkeamat ovat lajiteltu seuraaviin osa-alueiin:

- lääkityspoikkeama
- omavalvonnan osa-alueisiin liittyvä poikkeama
- ruokapalveluiden omavalvonnan poikkeama
- asukkaan kaatuminen
- asukkaan kaltoinkohtelu
- uhka- ja väkivaltatilanne
- tietosuojapoikkeama
- kiinteistön hoitoon liittyvä poikkeama
- työturvallisuuspoikkeama

Poikkeamalomakkeeseen kirjataan tapahtuman tarkka kuvaus ja seuraus sekä tapahtuman olosuhteet tai siihen vaikuttavat tekijät. Lomakkeessa kysytään myös korjausehdotusta tai tapahtuman toisin menettelyä. Poikkeamalomakkeen käsittely kirjataan. Poikkeamat ilmoitetaan matalla kynnyksellä. Näin ollen osa poikkeamista voi olla läheltä piti- tilanteita.

Poikkeaman käsittelijä selvittää, onko kyseessä läheltä piti -tilanne vai onko poikkeama tapahtunut. Lisäksi hän määrittelee, onko kyseessä vakava poikkeama.

Vakavat poikkeamat ovat tapahtumia, joissa henkilölle aiheutuvat haitat ovat terveydelle vakavia tai ne aiheuttavat merkittäviä taloudellisia tappioita. Vakavat poikkeamat ilmoitetaan välittömästi ja niiden käsittelyaika on viisi päivää. Vakavat poikkeamat esitellään koko työyhteisölle. Toimenpidemuutokset kirjataan Hilkkään yksikön huomioihin. Lisäksi vakavien poikkeamien esitykset laitetaan henkilökunnan ilmoitustaululle kahdeksi viikoksi. Vakavat poikkeamat käsitellään aikajanalla. Aikajanaan kirjataan tapahtuman kulku keskelle sinisellä. Tapahtuman kulku selvitetään työntekijöitä ja muita asianosaisia haastatteleamalla sekä tutustumalla asiaan liittyvien asioiden dokumentteihin. Vihreällä janalla kirjataan tapahtumaan liittyvät onnistumiset. Punaisella janalla kirjataan tapahtumaan liittyvät epäonnistumiset. Tapahtumaa tutkiessa usein selviää, että juuri-syy on jotain muuta kuin, mitä tilanteessa ajatellaan. Yleensä vakavat poikkeamat syntyvät useasta tapahtumaan jollain lailla liittyvästä seikasta. Esimerkkikuva.

Muut poikkeamat ilmoitetaan viikon sisällä ja niiden käsittelyaika on yksi kuukausi. Muut poikkeamat esitetään asianosaisten kesken, mikäli ne eivät johda muutoksiin toimintaohjeissa. Tällaisissa tapauksissa yleensä menettelytapaohjeisiin tutustuminen ja perehtyminen on ollut niukkaa. Mikäli toimia täytyy muuttaa, esitetään uudet toimintatavat koko työryhmälle. Käsittelyssä esiin tulleet seikat lisätään lomakkeeseen ja käsittelijä kuittaa lomakkeen käsittelyksi omalla allekirjoituksellaan.

Suojakodissa toimintamallit ovat kuvattuna erilaisiin toimintaohjeisiin. Poikkeamat käsitellään toimintamallin mukaisesti.

poikkeamalaaji	toimintaohje	esimerkit, riskit	käsittelyn vastuuhenkilö	raportointi
omavalvonnan osa-alueisiin liittyvä poikkeama	Suojakodin omavalvontasuunnitelma	Hyvinvointia, kuntoutumista ja kasvua tukeva toiminta Ravitsemus Hygieniäkäytännöt Infektioiden torjunta Terveysten ja sairanhoidon Monialainen yhteistyö	Satu Pajumäki varalla Virve Hannula	asianosaisille, vakavat poikkeamat koko henkilökunnalle tarvittaessa sosiaalityöntekijälle, aluehallintovirastoon, poliisille
lääkityspoikkeama	Suojakodin lääkehoitopoikkeama	väärä lääke väärä asukas väärä annos	Anna-Kaisa Heinenon Sara Patrikainen	asianosaisille lääkärille vakavat poikkeamat koko henkilökunnalle tarvittaessa sosiaalityöntekijälle, aluehallintovirastoon, poliisille
ruokapalveluiden omavalvonnan poikkeama	Suojakodin ruokapalveluiden omavalvontasuunnitelma	laatupoikkeama säilytys pakkaus	Mira Tanner varalla Juuso Rantanen, Tiina Laiho	asianosaisille, vakavat poikkeamat koko henkilökunnalle tarvittaessa terveysuojeluviranomaisille, aluehallintovirastoon, poliisille
asukkaan kaatuminen ja muut tapaturmat	Kaatumisen ennaltaehkäisyn opas Suojakodin omavalvontasuunnitelma	kaatumiset tapaturmat	Anna-Kaisa Heinenon Sara Patrikainen	asianosaisille, lääkärille, omaisille vakavat poikkeamat koko henkilökunnalle tarvittaessa sosiaalityöntekijälle,

				aluehallintovirastoon, poliisille
asukkaan kaltoinkohtelu	Asukkaan kaltoinkohtelun ehkäiseminen ja siihen puuttuminen -menettelytapaohjeet	kts. erillinen ohje	Satu Pajumäki varalla Virve Hannula	asianosaisille, omaisille vakavat poikkeamat koko henkilökunnalle tarvittaessa sosiaalityöntekijälle, aluehallintovirastoon, poliisille
uhka- ja väkivaltatilanne	Uhkaavien tilanteiden hallinta ja menettelytapaohjeet	kts erillinen ohje	Satu Pajumäki Minna Puhakka	asianosaisille, vakavat poikkeamat koko henkilökunnalle tarvittaessa sosiaalityöntekijälle, aluehallintovirastoon, poliisille
tietosuojapoikkeama	Tietoturvasuunnitelma	ks. erillinen ohje	Satu Pajumäki varalla Virve Hannula	asianosaisille, omaisille tietosuojavaltuutetun toimisto vakavat poikkeamat koko henkilökunnalle tarvittaessa sosiaalityöntekijälle, aluehallintovirastoon, poliisille
kiinteistön hoitoon liittyvä poikkeama	Kiinteistön PTS	rikkoontumiset vaaraa aiheuttavat asiat (esim pihan liukkaus)	Teemu Ali-Matila varalla Satu Pajumäki	vakavat poikkeamat koko henkilökunnalle tarvittaessa säätiön hallitukselle
työturvallisuuspoikkeama	Työsuojelusuunnitelma Työsuojelun kehittämistoimenpideohjelma	häirintä työtapaturmat altistumiset	Satu Pajumäki, Minna Puhakka	asianosaisille, vakavat poikkeamat koko henkilökunnalle tarvittaessa työsuojelupiiriin poliisille

Suojakodin riskienhallinnassa otamme huomioon myös valvovien viranomaisten selvityspyynnöt, ohjaus ja päätökset. Näitä käytäntöjä noudattaen varmistamme, että toiminta on turvallista, laadukasta ja lainsäädännön mukaista kaikissa olosuhteissa. Viranomaisten selvityspyynnöt, ohjaus ja päätökset käsitellään henkilöstön kesken. Jokainen henkilöstöön kuuluva varmentaa omalla nimikirjoituksellaan, että on kyseisen dokumentin sisäistänyt.

Ilmoitusvelvollisuus

Valvontalaki (741/2023 29§) velvoittaa Suojakodin työntekijöitä ilmoittamaan, jos he huomaavat tai saavat tietoonsa epäkohdan tai ilmeisen epäkohdan uhan asiakkaan sosiaali- huollon toteuttamisessa, toiminnasta vastaavalle henkilölle (Satu Pajumäki). Ilmoitus tulee tehdä välittömästi poikkeamalomakkeella. Ilmoituksen vastaanottaneen tulee käynnistää toimet epäkohdan tai sen uhan poistamiseksi ja ellei niin tehdä, ilmoituksen tekijän on ilmoitettava asiasta aluehallintovirastolle. Epäkohdan ollessa sellainen, että se on korjattavissa Suojakodin omavalvonnan menettelyssä, se otetaan välittömästi työn alle. Jos epäkohta on sellainen, että se vaatii järjestämisvastuussa olevan tahon toimenpiteitä, siirretään vastuu korjaavista toimenpiteistä toimivaltaiselle taholle.

Suojakodin johtaja vastaa siitä, että jokainen yksikön työntekijä tietää ilmoitusvelvollisuuskäytännöistä. Perehdyttäessämme uutta henkilöstöä tiedotamme heille ilmoitusvelvollisuudesta ja oikeudesta. Tämän lisäksi käsittelemme ilmoitusvelvollisuutta säännöllisin väliajoin henkilökunnan kehittämissäpäivillä sekä aina tilanteen niin vaatiessa. Ilmoituksen tehneeseen henkilöön ei saa kohdistaa kielteisiä vastatoimia ilmoituksen seurauksena. Vastuu riskienhallinnassa saadun tiedon hyödyntämisestä kehittämisessä on toiminnasta vastaavalla taholla, mutta työntekijöiden tulee ilmoittaa havaituista riskeistä johdolle.

Riskienhallinnan seuranta, raportointi ja osaamisen varmistaminen

Riskienhallinnan toimivuutta seuraamme ja arvioimme jatkuvasti. Tämä sisältää säännölliset tarkastukset, auditoinnit ja tarvittavat riskikartoitukset, joiden avulla arvioimme riskienhallinnan tehokkuutta ja tunnistetaan mahdolliset parannuskohteet. Esimerkiksi poikkeamien lukumäärä, asukkailta, omaisilta ja henkilöstöltä saadut palautteet sekä valvovien viranomaisten lausunnot kertovat välillisesti riskienhallinnan toimivuudesta. Suojakodin johtaja vastaa riskienhallintatoimenpiteiden koordinoinnista ja varmistaa, että kaikki havaittavat riskit käsitellään ja niihin reagoidaan asianmukaisesti.

Hygieniaohteiden ja infektioerjunnan toteutumista seuraamme tiiviisti. Tämä sisältää säännölliset hygienia- ja infektioidenhallintatarkastukset toimipisteissä. Henkilöstölle annetaan koulutusta hygieniakäytännöistä ja heidät veloitetaan noudattamaan ohjeita infektioiden ehkäisemiseksi.

Poikkeamien (vaara- ja haittatapahtumien) raportointikäytännöt ovat selkeät ja kattavat. Suojakodilla on käytössä myös anonyymi ilmoituskanava verkkosivullaan (www.suojakotisaatio.fi). Sen kautta myös henkilöstö voi raportoida vaaratilanteista ja haittatapahtumista. Poikkeamat analysoimme ja niiden pohjalta teemme tarvittavat toimenpiteet tilanteen korjaamiseksi ja vastaavien tapahtumien ehkäisemiseksi.

Henkilöstön riskienhallinnan osaamisen varmistamiseksi järjestämme säännöllistä koulutusta ja perehdytystä. Kaikki työntekijät saavat koulutusta riskienhallintakäytännöistä, hygieniasta, infektioiden torjunnasta ja vaaratilanteiden raportoinnista. Lisäksi henkilöstö osallistuu jatkuvaan oppimiseen ja kehittämiseen, mikä parantaa heidän valmiuksiaan tunnistaa ja hallita riskejä tehokkaasti.

Näiden käytäntöjen avulla varmistamme, että riskienhallinta on tehokasta, että hygienia- ja infektioerjuntakäytännöt toteutuvat asianmukaisesti, että vaara- ja haittatapahtumat raportoidaan ja käsitellään asianmukaisesti, ja että henkilöstön osaaminen riskienhallinnassa on korkealla tasolla. Tämä varmistaa korkealaatuisen ja turvallisen palvelun kaikille asukkaillemme.

Ostopalvelut ja alihankinta

Vastaamme alihankintana tuotettujen palveluiden laadusta. Comforta Oy:n kanssa on laadittu kirjallinen sopimus liinavaatepyykinhuollon sisällöstä ja laatuvaatimuksista. Sopimusten toteutumisista seurataan säännöllisesti ja pidetään yhteyttä ostopalveluiden tuottajan kanssa. Comforta Oy:lle on myönnetty sertifikaatti mikrobiologisen puhtauden hallintajärjestelmästä, minkä ajantasaisuutta seurataan. Comforta Oyn sertifikaatti on voimassa 31. lokakuuta 2025 asti. Lisäksi liinavaatteiden vastaanottohetkellä liinavaatteet tarkistetaan silmämääräisesti ja poikkeamiin reagoidaan välittömästi.

Valmius- ja jatkuvuudenhallinta

Varautumisella tarkoitetaan kaikkea sitä toimintaa, jolla varmistetaan tehtävien mahdollisimman häiriötön hoitaminen kaikissa turvallisuustilanteissa. Varautumisen keinoja ovat valmiussuunnittelu, etukäteisvalmistelut ja valmiusharjoitukset. Materiaalinen varautuminen tarkoittaa

varautumista materiaalien saatavuusongelmiin. Suojakodin valmiussuunnitelmaan olemme kirjanneet, kuinka tilanteisiin varaudutaan ja toimintaohjeet niiden sattuessa.

Varautumista edellytetään esimerkiksi seuraavien tilanteiden osalta:

- Häiriötilanteet (esim. poikkeukselliset sääolosuhteet, luonnonkatastrofit, onnettomuudet, sähkö-, lämpö ja vesikatkokset, henkilöstön poissaolot, lakkotilanteet, häiriöt tietoturvallisuudessa, tavanomaiset tartuntatautiepidemiat, covid19-pandemia tms.)
- Poikkeusolot (esim. sota, sodan uhka, suuronnettomuus, valmiuslain mukainen tartuntatauti tms., jotka valmiuslain mukaan voidaan julistaa)

Suojakodin johtaja Satu Pajumäki vastaa valmius- ja jatkuvuudenhallinnasta sekä valmius- ja jatkuvuussuunnitelmasta.

5 ASIAKKAAN ASEMA JA OIKEUDET

Suojakodin asukkaaksi tullaan Varsinais-Suomen hyvinvointialueen sosiaalityöntekijän päätöksellä. Ennen varsinaista päätöstä Suojakotiin voi tulla tutustumiskäynnille. Hoitosuhteen alkuvaiheessa sosiaalityöntekijä tekee asukkaalle asumisen suunnitelman, jossa on kirjattuna tuen tarpeet ja tavoitteet.

Asukkaan tiedonsaantioikeus ja osallisuus palvelussa

Asukkaalla on lakisääteinen oikeus osallistua omaan hoitoon ja sen suunnitteluun. Tämä perustuu lakiin potilaan asemasta ja oikeuksista (§5 ja §6). Asukkaalle on annettava selvitys hänen terveydentilastaan, hoidon merkityksestä, eri hoitovaihtoehtoista ja niiden vaikutuksista sekä muista hänen hoitoonsa liittyvistä seikoista, joilla on merkitystä päätettäessä hänen hoitamistaan. Asukkaalla on myös oikeus kieltäytyä tarjotuista hoidoista, jolloin käytetään muita hyväksyttäviä hoitokeinoja.

Tämä toteutuu meidän toiminnassamme niin, että kaikki tieto annetaan ymmärrettävässä muodossa ja asukasta kuullen. Asukkaita kannustetaan osallistumaan hoitonsa suunnitteluun ja päätöksentekoon, mikä vahvistaa heidän itsemääräämisoikeuttaan ja osallisuuttaan hoitoprosessissa. Asukkaalla on oikeus itsenäisiin päätöksiin itseään ja omaa terveyttään koskeviin asioihin. Palvelun ja hoidon edellytys on asukkaan suostumus. Yhteistyössä tehty kuntoutumissuunnitelma edistää sitoutumista. Kaikissa tilanteissa ja hoidon/palvelujen vaiheessa on tarve

riittäväille tiedonsaannille. Asukkaalla on oikeus saada tieto siitä, mitä häntä koskevia tietoja on tallennettu asiakirjoihin.

Asukkaiden ja omaisten osallistuminen laadun ja omavalvonnan kehittämiseen

Otamme huomioon asukkaat ja heidän omaisensa huomioon palvelun suunnittelussa ja toteuttamisessa. Arvostamme sen korkealle palvelun laadun, asiakasturvallisuuden ja omavalvonnan kehittämisessä.

Suojakodissa keräämme systemaattisesti palautetta yksikön kehittämiseksi. Henkilökuntaa ohjaamme huomioimaan, että laatu ja hyvä hoito voivat tarkoittaa eri asioita asukkaille ja omaisille, mitä meille henkilöstönä. Asukkaiden ja omaisten kohtaamiset ovat merkittäviä tilaisuuksia palautteen keräämiseen ja hyödyntämiseen yksikön kehittämisessä. Asukkaan ja omaisten osallisuus tarkoittaa myös heidän näkemyksensä ja toiveidensa huomioon ottamista kaikissa palveluun ja toiminnan kehittämiseen liittyvissä tilanteissa.

Suojakodissa kokoontuu asukkaista koostuva asukasyhdistys. Asukasyhdistys antaa toiminnastamme palautetta ja kehittämisideoita. Lisäksi yhdistys arvioi omavalvontasuunnitelmaa ja sen toteutumista. Tästä saamme arvokasta tietoa toimintamme kehittämiseksi.

Asukkaiden tyytyväisyyttä mitataan Lautupelin muodossa kerran vuodessa. Omaistyytyväisyyttä mitataan postikyselyllä, jossa on sekä avoimia että suljettuja kysymyksiä. Omaistyytyväisyysmittaus tehdään vuosittain. Asukkaat voivat antaa nimettömänä palautetta ja kehittämis ehdotuksia Lepolan aulassa olevaan palautelaatikkoon. Lisäksi palautetta ja kehittämis ehdotuksia voi antaa verkossa sivulla www.suojakotisaatio.fi yhteydenottolomakkeella. Myös suullisesti annetut palautteet huomioimme.

Toimintaamme koskevat suorat, henkilökohtaisesti annetut palautteet ja kehittämis ideat kirjaamme. Ne käsittelemme asianosaisten kesken ja palautteesta annamme kirjallisen tai suullisen vastineen. Suojakodin aulan palautelaatikkoon tulleet palautteet käsittelemme nk. asukas-palautepalaverissa. Tilaisuuteen ovat tervetulleita koko Suojakodin väki, niin asukkaat, omaiset kuin henkilökuntakin. Palaverissa avaamme palautelaatikon. Suojakodin johtaja vetää tilaisuuden. Yleisön joukosta valitsemme kirjaajan. Luemme palautteen. Tarvittaessa yleisön joukosta asiaa tarkennetaan. Tilaisuudessa voimme antaa asiaan suoran selitteen tai voimme palautteen pohjalta miettiä korjaavan toimenpiteen ja vastuuttaa tämä jollekin henkilölle tai ryhmälle. Koko

tilaisuus kirjataan ja tämän koosteen laitamme niin asukkaiden kuin henkilökunnankin ilmoitus-
taululle.

Perehdytämme Suojakodin henkilöstön asukkaiden ja omaisten palautejärjestelmään. Henkilös-
tön tulee osata ottaa vastaan palaute ja käsitellä sitä. Kannatamme avoimuutta ja läpinäky-
vyyttä. Jokaisen asukkaan/omaisen palaute on merkittävä ja huomioitava. Henkilöstön tehtä-
vänä on tukea ja helpottaa asukkaiden palautteen antoa. Asukkailla on oltava mahdollisuus
saada puolueetonta ja riippumatonta apua palautteen antamiseen.

Asukkaan asiallinen kohtelu

Asukkaalla on oikeus laadultaan hyvään, yksilölliseen hoitoon ja tasavertaiseen kohteluun. Kiin-
nitämme erityisesti huomiota epäasialliseen tai loukkaavaan käytökseen asukasta kohtaan ja
reagoimme välittömästi tähän. Asukkaita kohdellaan kunnioittaen, kauniisti ja loukkaamatta. Jo-
kainen asukas on arvokas riippumatta hänen elämäntilanteestaan tai taustastaan. Asukkaiden
taustat, mielipiteet, arvomaailma tai uskonto eivät vaikuta asukkaan saamaan kohteluun. Asuk-
kaan epäasiallinen tai loukkaava kohtelu on ehdottomasti kielletty. Jokaisella työntekijällä on
velvollisuus sosiaalihuoltolain § 48 ja § 49 mukaisesti ilmoittaa viipymättä esimiehelleen, jos
huomaa epäasiallista kohtelua.

Suojakodissa on kirjattuna ”Asukkaan kaltoinkohtelun ehkäiseminen ja siihen puuttuminen” -me-
nettelytapaohjeet. Menettelytapaohjeissa on määritelmä kaltoinkohtelulle sekä koottuna kaltoin-
kohtelun eri muotoja varmentamaan henkilökunnan havaintoja.

*”Kaltoinkohtelulla tarkoitetaan luottamuksellisessa suhteessa tapahtuvaa tekoa tai tekemättä jät-
tämistä, joka vaarantaa asiakkaan hyvinvoinnin, turvallisuuden tai terveyden. Kaltoinkohtelu voi
olla fyysistä väkivaltaa, psyykkistä tai sosiaalista kaltoinkohtelua, seksuaalista hyväksikäyttöä,
taloudellista hyväksikäyttöä, hoidon ja avun laiminlyöntiä tai muuta oikeuksien rajoittamista ja
loukkaamista ja ihmisarvoa alentavaa kohtelua.*

*Työntekijöiden eettiset periaatteet, arvot ja asennoituminen hoidettaviin vaikuttavat siihen, mitä
he tulkitsevat kaltoinkohteluksi. Tähän on koottuna kaltoinkohtelun muotoja:*

Fyysinen väkivalta, jolla tarkoitetaan kaikkea fyysisen kivun ja vahingon aiheuttamista esim.
lyömällä, tönimällä, nipistämällä, tukistamalla, puristamalla jne. Fyysistä väkivaltaa tapahtua
myös silloin, jos hoitotyön yhteydessä käytetään tilanteeseen nähden tarpeettoman rajuja ot-
teita, josta aiheutuu asukkaalle ylimääräistä kipua tai muunlaista kärsimystä. Myös yli- tai

alilääkitseminen sekä muunlainen hoidon ja avun laiminlyönti voi pahimmillaan olla fyysistä väkivaltaa.

Psyykkinen/henkinen väkivalta silloin kun asukkaalle tuotetaan tarkoituksellisesti henkistä ahdistusta ja pelkoa esimerkiksi nimittelemällä, huutamalla tai kohtelemalla häntä muutoin alentavasti ja loukkaavasti. Mitätöiminen, nöyryyttäminen, pelottelu, uhkaileminen, kiristäminen ja eristäminen ovat psyykkisen väkivallan ilmenemisen muotoja. **Emotionaalisesta väkivallasta** puhutaan silloin, kun teon tai tekemättä jättämisen taustalla vaikuttaa voimakas tunneriippuvuus tekijän ja kokijan välillä.

Hengellinen väkivalta, jolla tarkoitetaan asukkaan vakaumuksen ja uskonnon harjoittamisen kieltämistä, mitätöintiä tai halventamista. Hengellistä väkivaltaa on myös, jos uskonnon tai vakaumuksen nimissä tuotetaan asukkaalle ahdistusta, pelkoa ja kärsimystä.

Seksuaalinen hyväksikäyttö, jolla tarkoitetaan asukkaan seksuaalista identiteettiä loukkaavaa käytöstä, alistamista, ahdistelua, sukupuolista häirintää tai sukupuoliyhteyteen pakottamista ja raiskausta.

Taloudellinen hyväksikäyttö, jolla tarkoitetaan asukkaan rahojen tai muun omaisuuden (tavaroitten, osakkeiden, asunnon, lääkkeiden jne.) käyttöä, myymistä tai hävittämistä ilman hänen lupaansa. Taloudellista hyväksikäyttöä on myös asukkaan rahojen tai muun omaisuuden eriaseteinen kiristäminen uhkailemalla väkivallalla, hoidotta jättämisellä tai hylkäämisellä. Taloudellisesta hyväksikäytöstä on kyse myös silloin, jos käytetään hyväksi asukkaan hyväntahtoisuutta, avun tarvetta, luottamusta tai sairauden takia alentunutta arviointikykyä taloudellisen hyödyn tavoittamiseksi.

Hoidon ja avun laiminlyönti. Laiminlyönti voi olla tarkoituksellista (aktiivista), jolloin kieltäydytään hoitovastuusta tai jätetään asukas hoitamatta. Se voi olla myös tarkoituksetonta (passiivista), jolloin asukkaan hoidon epäonnistuminen johtuu hoitajan tai muun hoitovastuussa olevan henkilön osaamattomuudesta, tiedonpuutteesta, uupumuksesta tai välinpitämättömyydestä.”

Kaltoinkohtelun huomannut tai tietoonsa saanut työntekijä on velvollinen viipymättä ilmoittamaan epäkohdasta Suojakodin johtajalle poikkeamalomakkeella. Ilmoitusvelvollisuus koskee kaikkia työntekijöitä. Suojakodin johtajan on ilmoitettava asiasta hyvinvointialueen viranhaltijalle. Ilmoitus voidaan tehdä salassapitosäännösten estämättä. Suojakodin johtaja vastaa siitä, että jokainen työntekijä tietää ilmoitusvelvollisuuskäytännöistä. Mikäli epäkohtaa ei saada korjatuksi, on asiasta ilmoitettava aluehallintovirastolle. Ilmoituksen tehneeseen henkilöön ei saa kohdistaa kielteisiä vastatoimia ilmoituksen seurauksena.

Asukkaan kokema epäasiallinen kohtelu, häiritsevä tapahtuma tai vaaratilanne keskustellaan läpi asiakkaan ja läheisten/omaisten kanssa mahdollisimman pian tapahtuman jälkeen. Asiakkaan kokema epäasiallinen kohtelu kirjataan käytössä olevaan asukastietojärjestelmään ja asiasta ilmoitetaan asianomaisille. Tilanne käydään yhdessä läpi keskustelemalla mahdollisimman pian tilanteen tultua ilmi. Palaverissa sovimme jatkotoimenpiteistä. Epäkohdat pyrimme korjaamaan mahdollisimman nopeasti. Vakavissa tapauksissa johdon ja henkilöstön koolle kutsuminen mahdollisimman pian on asianmukaista. Tilanteet käsittelemme yksilöllisesti.

Asukkaan oikeusturva

Laki määrittelee asiakkaan aseman ja oikeudet. Laki koskee myös yksityisiä sosiaalihuollon yksiköitä eli Suojakotia. Asukkaalla on oikeus tehdä muistutus saamastaan kohtelusta sosiaalihuollon toimintayksikön vastuuhenkilölle tai sosiaalihuollon johtavalle viranhaltijalle, siten kuin laissa säädetään (Laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista 22.9.2000/ 812, 23§) Asukas voi myös olla yhteydessä palveluun liittyvistä epäkohdista sosiaaliasiavastaavaan ja / tai tehdä kantelun valvontaviranomaisille, kuten Varsinais-Suomen hyvinvointialueen valvontakeskukseen tai aluehallintovirastolle. Asukkaiden oikeusturvan varmistamiseksi päärakennuksen ilmoitustaululle on tehty ohjeet käytettävissä olevista oikeusturvakeinoista.

Palvelun laatuun tai asukkaan saamaan kohteluun tyytymättömällä on oikeus tehdä muistutus toimintayksikön vastuuhenkilölle tai johtavalle viranhaltijalle. Muistutuksen voi tehdä tarvittaessa myös hänen laillinen edustajansa, omainen tai läheinen. Muistutuksen vastaanottajan on käsiteltävä asia ja annettava siihen kirjallinen, perusteltu vastaus kohtuullisessa ajassa.

Muistutuksen vastaanottaja, virka-asema ja yhteystiedot

Suojakodin johtaja
Satu Pajumäki
Säkyläntie 357
21330 Paattinen
p. 040-7530773
satu.pajumaki(at)suojakotisaatio.fi

Muistutukset käydään läpi johtoryhmässä ja niistä tiedotetaan henkilökunnalle henkilöstöpalaverissa. Asukkaalle annetaan vastine 14 arkipäivän kuluessa.

Mikäli muistutuksesta huolimatta toimintaan ollaan tyytymättömiä, voi muistutuksen tehdä Varsinais-Suomen hyvinvointialueelle. Siellä muistutuksen vastaanottaja on sosiaalityön johtaja Soile Merilä, puh. 0442017532. Muistutuksen voi lähettää sähköpostilla: kirjaamo(at)varha.fi. Muistutus osoitetaan Soile Merilälle.

Varsinais-Suomen hyvinvointialue tarjoaa sosiaaliasiavastaavan palvelua. Sosiaaliasiavastaavan tehtävänä on neuvoa asiakkaita sosiaalihuoltoon ja asiakkaan oikeuksiin liittyvissä asioissa. Myös asukkaiden omaiset ja muut läheiset voivat olla yhteydessä sosiaaliasiavastaavaan. Sosiaaliasiavastaavan tehtävät perustuvat sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annettuun lakiin. Lain mukaan sosiaaliasiamies:

- neuvoo sosiaalihuollon asiakkaita heidän asemaansa ja oikeuksiinsa liittyvissä asioissa
- avustaa asiakasta tarvittaessa tekemään muistutuksen kohtelustaan sosiaalihuollon toimintayksikön vastuuhenkilölle tai sosiaalihuollon johtavalle viranhaltijalle
- tiedottaa asiakkaan oikeuksista
- toimii muutenkin asiakkaan oikeuksien edistämiseksi ja toteuttamiseksi
- seuraa asiakkaiden oikeuksien ja aseman kehitystä

Sosiaaliasiavastaavaan voi ottaa yhteyttä, jos on tyytymätön saamaan kohteluun tai palveluun sosiaalihuollossa tai tarvitsee neuvoja oikeuksista sosiaalihuollossa. Sosiaaliasiavastaavan tehtävä on neuvoa antava. Hän ei tee päätöksiä eikä myönnä etuuksia. Hän ei voi myöskään muuttaa viranomaisen tekemiä päätöksiä. Sosiaaliasiavastaavalta voi kysyä neuvoja sosiaalipalveluita koskevan muistutuksen tai päätökseen kohdistuvan valituksen tekemisessä.

Sosiaaliasiavastaavat neuvovat asiakkaita pääasiallisesti puhelimitse. Henkilökohtaisesta tapaamisesta tulee sopia etukäteen sosiaaliasiavastaavan kanssa. Sosiaaliasiavastaavan palvelut ovat asiakkaille maksuttomia. Oman alueesi sosiaaliasiamiehen yhteystiedot saat Varsinais-Suomen hyvinvointialueen puhelinvaihteesta, ja ne löytyvät kootusti myös hyvinvointialueen verkkosivulta.

Sosiaaliasiavastaavan yhteystiedot:

Puhelin: 02 313 2399 (puhelinaika ma-pe klo 10-12 ja 13-15)

Sähköpostiosoite: sosiaaliasiavastaava@varha.fi

Muut kuin sosiaalialan palveluiden riitojen sovittelijana toimii kuluttaja-asiamies. Asian selvittelyn kannalta, ensin kannattaa tehdä valitus yksikön johtajalle. Valitus kannattaa tehdä heti virheen havaitsemisen jälkeen. Vaatimus tulee tehdä kirjallisesti. Mikäli valitus yksikön johtajalle ei tuota toivottua tulosta, otetaan yhteys kuluttajaneuvontaan. Kuluttajaoikeusneuvojalta saa maksutta opastusta ja sovitteluapua ristiriitatilanteissa.

Kuluttajaneuvonnan puhelinnumero 09 5110 1200. (puhelinajat ma, ti, pe klo 9–12, to klo 12–15.)

Jos riidan sovittelu ei onnistu, voi asian viedä sen kuluttajariitalautakunnan käsiteltäväksi.

Edunvalvontaa voi hakea, kun asukas ei pysty valvomaan etujaan tai hoitamaan taloudellisia asioitaan ja omaisuuttaan esimerkiksi vaikean sairauden tai vamman vuoksi. Jos asukkaan asiat eivät tule hoidetuksi muuten tai on epäily, että omainen tmv. ei hoida asukkaan asioita asukkaan eduksi.

Asukkaan edunvalvojana voi toimia omainen, ystävä tai yleinen edunvalvoja. Asukas itse, omainen tai ystävä voi laittaa edunvalvontaprosessin alulle. Yleinen edunvalvoja on vaihtoehto etenkin sellaisessa tilanteessa, jossa apua tarvitsevan asukkaan lähipiirissä ei ole tehtävään halukasta ja sopivaa henkilöä.

Hoitaja tai asiakas itse tekee ilmoituksen edunvalvonnan tarpeesta Digi- ja väestötietovirastolle. Ilmoituksessa kerrotaan, miksi edunvalvojan määrääminen on välttämätöntä ja millaisia ongelmia asioiden hoidossa on. Digi- ja väestötietovirasto tarvitsee lääkärinlausunnon eli ns. C-lausunnon asiakkaan terveydentilasta.

Itsemääräämisoikeuden varmistaminen

Suojakodin palveluissa jokaisella on oikeus tehdä omaa elämäänsä koskevia valintoja ja päätöksiä. Toiminnassamme suojataan asukkaan tahdon vapautta. Henkilökunnan tehtävänä on kunnioittaa ja vahvistaa asiakkaan itsemääräämisoikeutta ja tukea hänen osallistumistaan palvelujensa suunnitteluun ja toteuttamiseen.

Itsemääräämisoikeus on jokaiselle kuuluva perusoikeus, joka muodostuu oikeudesta henkilökohtaiseen vapauteen, koskemattomuuteen ja turvallisuuteen. Siihen liittyvät läheisesti oikeudet yksityisyyteen ja yksityiselämän suojaan. Henkilökohtainen vapaus suojaa henkilön fyysisen vapauden ohella myös hänen tahdonvapauttaan ja itsemääräämisoikeuttaan.

Itsemääräämisoikeutta voimme rajoittaa ainoastaan silloin, kun asukkaan tai muiden henkilöiden terveys tai turvallisuus uhkaa vaarantua, eikä muita keinoja ole käytettävissä. Rajoitustoimenpiteet on toteutettava lievimmän rajoittamisen periaatteen mukaisesti ja turvallisesti henkilön ihmisarvoa kunnioittaen. Itsemääräämisoikeutta koskevista periaatteista ja käytännöistä keskustelemme sekä asukasta hoitavan lääkärin että omaisten ja läheisten kanssa. Ennen rajoittamispäätöstä selvitämme myös asukkaan kannan, jonka kirjaamme hänen tietoihinsa. Itsemääräämisoikeutta rajoittavista toimista lääkäri tekee kirjalliset päätökset. Kirjaamme nämä tiedot Hilikka-tietojärjestelmään asukkaan yhteenvetosivulle ja kuntoutumissuunnitelmaan.

Rajoittamiskeinoina käytössämme ovat hygieniahaalarin käyttö ja sängyn laidannosto. Rajoittamistoimista tehdyt päätökset ovat määräaikaisia. Kuntoutumissuunnitelmaan kirjaamme

asukkaan oman kannan rajoittamisasiaan, rajoituksen sisällön ja siitä päättäneen lääkärin nimen, syyt rajoitukselle sekä rajoituksen laajuuden ja voimassaolon. Suunnitelmaan kirjaamme myös rajoituksen vaikutukset asukkaalle sekä muita olennaisia tietoja, jotka edesauttavat rajoituksen arviointia. Suunnitelmaan teemme myös keinot rajoituksen aikaisen voinnin seurannasta. Rajoittamiskeinon käytön aloittamisen arvioimme aina ennen rajoittamistoimen alkamista, minkä kirjaamme päivittäiskirjauksiin. Seuraamme asukasta ja hänen vointiaan rajoittamisen aikana ja tämän myös kirjaamme hänen tietoihinsa. Päivittäiskirjausten perusteella arvioimme rajoituksen asianmukaisuutta.

Suojakodissa on asukkaan itsemääräämisen vahvistamiseksi tehty menettelytapaohjeet. Ohjeisiin on valikoitunut saatujen palautteiden ja poikkeamien kautta tietyt toiminnot. Menettelytapaohjeisiin on tehty esimerkkimuodossa, miten itsemääräämisoikeutta toiminnossa vahvistetaan ja miten voidaan rajoittaa. Näiden ääripäiden väliin jää lukuisia erilaisia vaihtoehtoja. Tavoitteena on asukkaan kanssa keskustella toiminnot sen mukaan, että rajoittamiseen ei jouduttaisi päätymään, vaan asukkaan kanssa saataisiin sovittua yhteistuumin jokin hyvä käytäntö.

Suojakodin menettelytapaohjeet itsemääräämisoikeuden vahvistamiseksi

Tupakointi

Itsemääräämisoikeuden vahvistaminen: Kuunnellaan asukasta ja huomioidaan hänen mielipiteensä asiasta. Kohdellaan asukkaita yksilöllisesti.

Itsemääräämisoikeuden rajoittaminen: Rajoittamisperusteita ovat taloudelliset syyt sekä oma ja yhteisön turvallisuus.

Itsemääräämisoikeuden toteuttaminen: Asukas voi huolehtia itsenäisesti oman tupakointinsa. Asukas voi olla valvotussa tupakoinnissa. Tai jokin tapa näiden väliltä. Pyrkimys, että asukkaan mielipide huomioidaan

Herkuttelu

Itsemääräämisoikeuden vahvistaminen Kuunnellaan asukasta ja huomioidaan hänen mielipiteensä asiasta. Kohdellaan asukkaita yksilöllisesti.

Itsemääräämisoikeuden rajoittaminen Itsemääräämisoikeutta voidaan rajoittaa taloudellisista tai terveellisistä syistä

Itsemääräämisoikeuden toteutus: Asukkaat voivat hoitaa herkuttelunsa itsenäisesti. Asukkaalta voidaan rajoittaa herkuttelu kokonaan. Tai jokin muu tapa tältä väliltä, kuitenkin niin, että asukkaan mielipidettä kuunnellaan ja rajoitetaan mahdollisimman vähän.

Käyttöraha

Itsemääräämisoikeuden vahvistaminen Kuunnellaan asukasta ja huomioidaan hänen mielipiteensä asiasta. Selvitetään asukkaan rahan käytön tavat ja tottumukset. Kohdellaan asukkaita yksilöllisesti.

Itsemääräämisoikeuden rajoittaminen Asiakkaan käyttörahoja voidaan

rajoittaa edunvalvojan määräyksestä. Asiakas ei ymmärrä rahan arvoa. Asukas tuhlailee rahoja ja laiminlyö omaan terveyteen liittyvät asiat holtittoman rahan käytön vuoksi. Muut käyttävät hyväksi. Itsemääräämisoikeuden toteutus: Asukas voi hallita oman rahan käytön täysin, tai osittain ohjattuna tai on täysin avustettu käyttörahan suhteen. Tai jokin tapa tältä väliltä. Käyttörahan käyttö suunnitellaan asukkaan (ja/tai omaisen, edunvalvojan) kanssa yhdessä kuntoutumissuunnitelmaan. Suunnitelmaa arvioidaan ja tarkastellaan säännöllisesti.

Ruuat ja juomat

Itsemääräämisoikeuden vahvistaminen Kuunnellaan asukasta ja huomioidaan hänen mielipiteensä asiasta. Kohdellaan asukkaita yksilöllisesti. Aukkaiden makumieltymyksiä kysellään tulohaastattelussa. Ajoittain tehdään kyselyitä mieluisiin ruokiin ja juomiin liittyen. Tarjoillaan useampaa ruokaa, mikäli mahdollista. Itsemääräämisoikeuden rajoittaminen Annoskoot laskettujen energiatarpeiden ja erityisruokavalioiden mukaan. Itsemääräämisoikeuden toteutus: Asukkaalla on oikeus päättää ruokailuissa mitä syö ja mitä jättää syömättä. Aliravitsemustapauksessa erityisesti huomioidaan makutottumukset.

Käytös

Itsemääräämisoikeuden vahvistaminen Asukkaan tavat ja tottumukset huomioidaan. Asukasta kohdellaan yksilöllisesti. Talon säännöt ohjaavat toimintaa ja kuntoutumissuunnitelmat tehdään sääntöjen puitteissa. Itsemääräämisoikeuden rajoittaminen Sääntöjen noudattamatta jättämisen ja yleisen rauhan rikkomisen vuoksi asukkaat ohjataan rauhoittumaan yksilöllisesti koetulla hyvällä tavalla. Asukasta kuunnellaan ja ohjataan kohti hyväksyttyä käytöstä. Itsemääräämisoikeuden toteutus: Käytöksen rajaamiseen johtaneet seikat ja rajoitustoimenpiteet tulee kirjata huolellisesti asukkaan huomioihin.

Kauppareissut

Itsemääräämisoikeuden vahvistaminen Kuunnellaan asukasta ja huomioidaan hänen mielipiteensä asiasta. Kohdellaan asukkaita yksilöllisesti. Itsemääräämisoikeuden rajoittaminen Käyttörahojen loppuminen, taksimatkojen loppuminen ja terveydelliset syyt Itsemääräämisoikeuden toteutus: Asukkaan kaupparamatkat voidaan rajata taloudellisiin syihin perustuen.

Ystävyyssuhteet

Itsemääräämisoikeuden vahvistaminen Kuunnellaan asukasta ja huomioidaan hänen mielipiteensä asiasta. Kohdellaan asukkaita yksilöllisesti. Tuetaan asukkaita ystävyyssuhteissa Itsemääräämisoikeuden rajoittaminen Ystävyyssuhteet, joissa koetaan hyväksikäyttöä, ei tueta. Itsemääräämisoikeuden toteutus: Kuntoutumissuunnitelmaan kirjataan asukkaan voimavaroja eheyttävät ystävyyssuhteet ja tavat, joilla suhdetta tuetaan.

Lääkkeet

Itsemääräämisoikeuden vahvistaminen Kuunnellaan asukasta ja huomioidaan hänen mielipiteensä asiasta. Kohdellaan asukkaita yksilöllisesti. Tarvittavissa lääkkeissä kuunnellaan asukkaan omaa kokemusta.

Itsemääräämisoikeuden rajoittaminen Asukkaan tarvittavan lääkkeenanto oireiden mukaan.

Itsemääräämisoikeuden toteutus: Asukkaan mielipiteet huomioidaan tarvittavan lääkkeen annossa sekä unilääkkeiden antamisen ajankohdassa

Itsemääräämisoikeuden vahvistamiseksi tehty menettelytapaohjeistus kuin myös asukkaan itsemääräämisoikeuden toteutumisen seuranta on Suojakodin johtajan vastuulla.

Kuntoutumissuunnitelma

Hoidon ja palvelun tarve kirjataan asukkaan henkilökohtaiseen, päivittäistä hoitoa, palvelua tai kuntoutusta koskevaan kuntoutumissuunnitelmaan. Suunnitelmaa päivitetään asukkaan tilanteessa tapahtuvien muutosten yhteydessä. Suunnitelman tavoitteena on auttaa asukasta saavuttamaan elämänlaadulle ja kuntoutumiselle asetetut tavoitteet. Kuntoutumissuunnitelma täydentää sosiaalityöntekijän laatimaa asiakassuunnitelmaa ja jolla viestitään muun muassa palvelun järjestäjälle asukkaan palvelutarpeessa tapahtuneista muutoksista. Kuntoutumissuunnitelma tehdään uudelle asukkaalle kuukauden sisällä tulopäivästä.

Kuntoutumissuunnitelma tehdään ja päivitetään yhdessä asiakkaan/läheisen/ tai hänen edustajansa kanssa. Suunnitelma päivitetään asukkaan tilanteen muuttuessa tai vähintään kahdesti vuodessa. Suunnitelma on selvitys asukkaan toimintakyvystä ja voimavaroista sekä yhdessä sovituista asioista ja suunnitelluista palveluista. Suunnitelmaan kirjataan myös asukkaan omat toiveet. Suunnitelman laadinnassa omahoitaja antaa tietoa asukkaalle eri vaihtoehtoista asukkaiden esittämien toiveiden ja tarpeiden mukaan. Kuntoutumissuunnitelmaan kirjataan lääkärin määräämät rajoittamistoimenpiteet.

Asukkaille pidämme säännöllisesti hoitoneuvotteluja, joissa kuuntelemme asukkaan ajatuksia hoitonsa ja palvelunsa toteutumisesta. Kuntoutumissuunnitelman tavoitteiden toteutumista seuraamme arjen toiminnoissa. Päivittäinen kirjaaminen, raportointi ja arviointi asukkaiden tuen tarpeesta, voimavaroista sekä omista toiveista ja tavoitteista tukevat suunnitelman toteutumista ja seuraamista. TUVArviointia myös käytämme toimintakyvyn arvioinnissa. Kuukausittain teemme kuntoutumisen yhteenvetoa, jossa arvioimme asukkaiden voimavaroja ja asukkaiden

toiveita. Kuntoutumista arvioimme vertaamalla suunnitelmaa ja siihen liittyviä päivittäisiä kirjauksia.

Kuntoutumissuunnitelman tekemiseen osallistuu asukas itse, omahoitaja ja asukkaan omaiset. Lisäksi saattaa olla joku muu asukkaan itsensä paikalle kutsuma henkilö. Asukkaan ja/tai omaisen läsnäolo suunnitelman laadinnassa ja päivittämisessä on merkittävää. Suunnitelmaa varten kartoitetaan asukkaan oma näkemys fyysisestä, kognitiivisesta, psyykkisestä ja sosiaalisesta tilanteesta sekä ympäristötekijöistä. Suunnittelussa otetaan huomioon asukkaan oma tahto ja toivomukset. Omaiset ja läheiset otetaan mukaan selvitykseen, mikäli asukas sitä haluaa. Jos asukas ei kykene kommunikoimaan ja tuomaan omaa tahtoaan esille, arvioidaan palveluntarvetta asukkaan läheisten ja tarvittavien ammattihenkilöiden kanssa. Suunnitelmaa tarkastetaan säännöllisesti vastaamaan asukkaan toimintakykyä.

Omahoitajat yhdessä Suojakodin sairaanhoitajien kanssa seuraavat ja huolehtivat, että asukkaan palvelu ja hoito toteutuu kuntoutumissuunnitelman mukaisesti ja että asukkaalla on sisällöltään ja määrältään oikeanlaiset palvelut. Sairaanhoitaja ja omahoitaja huolehtivat, että työyhteisö tuntee asukkaan suunnitelman sisällön sekä tiedottaa muita siinä tapahtuneista muutoksista.

Omahoitajuus on huomioitu perehdytyksessä ja siihen on omat ohjeistuksensa. Asukkaiden hoidosta ja palvelusta keskustellaan työyhteisön palaverissa. Mikäli henkilöstö havaitsee suunnitelmassa tai sen toteutumisessa puutteita, tulee asia viivytyksettä ottaa puheeksi työyhteisössä. Jokainen henkilöstön jäsen on velvollinen toteuttamaan asukkaan kuntoutumissuunnitelmaa. Suojakodin johtaja vastaa siitä, että jokainen työntekijä on saanut riittävän perehdytyksen työtehtäviinsä ja noudattaa työstä annettuja ohjeita

Muistutusten käsittely

Suojakodin johtaja Satu Pajumäki ottaa vastaan muistutukset, kantelut ja muut valvontapäätökset. Muistutukset ja kantelu- ja muut valvontapäätökset huomioidaan toiminnan kehittämisessä käymällä ne aina läpi yksikön palaverissa ja laatimalla niihin yhdessä henkilökunnan kanssa korjaavat toimenpiteet, jotka kirjataan. Suojakodin johtaja antaa muistutuksen antajalle kirjallisen vastineen. Tavoiteaika muistutuksen käsittelylle on 2 viikkoa.

Suojakodin johtajan vastuulla on seurata, että havaittu epäkohta poistuu. Korjaavien toimenpiteiden vaikuttavuutta seurataan havainnoimalla sekä seuraamalla, tuleeko samasta asiasta

uusia epäkohtailmoituksia. Uudet, samasta asiasta tulleet epäkohtailmoitukset kertovat, että valitut toimenpiteet ovat olleet riittämättömät. Näin ollen tehdään uudet toimenpiteet.

Henkilökunta otetaan mukaan muistutusten, kanteluiden ja muiden valvontapäätösten käsittelyyn. Käytännön korjaustoimenpiteitä voidaan vastuuttaa henkilökunnalla, päävastuun kuitenkin aina ollen Suojakodin johtajalla.

Muistutusten, kantelujen ja valvontapäätösten antamaa tietoa käytetään hyväksi laadun parantamisessa.

Omahoitaja

Omahoitajan tehtävänä on asukkaan tarpeiden ja edun mukaisesti edistää sitä, että asukkaalle palvelujen järjestäminen tapahtuu suunnitelman mukaisesti. Omahoitajan tehtävänä on yhdessä asukkaan kanssa tarkistaa suunnitelmaa säännöllisesti vastaamaan asukkaan toimintakykyä. Omahoitaja vastaa asukkaan hoitoneuvotteluiden pitämisestä. Hän kutsuu kokoon neuvotteluun osallistujat. Asukas on omahoitajan mukana suunnittelemassa, kenen läsnäolo seuraavassa hoitoneuvottelussa olisi suotavaa. Hoitoneuvottelut etenevät asukkaan tarpeiden mukaisesti ja mukana voi olla asukkaan lisäksi ne, jotka osallistuvat asukkaan hoitoon tai ovat muuten kiinteästi mukana asukkaan hoidossa. Omahoitaja vastaa asukkaan kuntoutumissuunnitelmien laatimisesta ja päivityksistä sekä seuraavat ja arvioivat niiden toteutumista.

6. PALVELUN SISÄLLÖN OMAVALVONTA

Hyvinvointia, kuntoutumista ja kasvua tukeva toiminta

Asukkaiden kuntoutumissuunnitelmiin kirjaamme tavoitteita, jotka liittyvät päivittäiseen liikkumiseen, ulkoiluun, kuntoutukseen ja kuntouttavaan toimintaan. Kuntoutumista edistävän työotteen perustana on asukkaan voimavaralähtöisyys, jossa keskitymme asukkaan mahdollisuuksiin ja itsensä toteuttamiseen, ei niinkään ongelmiin. Palvelutarpeen kartoittamisessa ja kuntoutumissuunnitelman laatimisessa lähdemme siitä, millaisia voimavaroja asukkaalla on; mitä asukas omasta mielestään pystyy tekemään itsenäisesti ja millaisia selviytymiskeinoja hänellä on. Kuntouttavan työotteen tavoitteena on parantaa tai ylläpitää asukkaan toimintakykyä. Tähän

pyrimme helpottamalla asumista, liikkumista ja yleistä osallistumista, huolehtimalla taloudellisesta turvallisuudesta ja tukemalla sosiaalisia verkostoja.

Toteutamme Suojakodissa kuntouttavaa työtettä. Tuemme asukkaita ottamaan enemmän vastuuta ja hallitsemaan omaa elämäänsä. Asukkaat saavat osallistua omien taitojensa ja toimintakykyjensä mukaan kodin kaikkeen toimintaan. Tarvittaessa heille on laadittu osaksi kuntoutumissuunnitelmaa viikko-ohjelma. Ne sisältävät henkilökohtaisia harrastustoimintoja ja kodin asikareita kuten siivousta, pyykkihuoltoa, pihatöitä ja muuta kodin toimintaa. Kaikissa toiminnoissa hoitaja on asukkaan tukena ja opastajana. Kuntoutustarve on otettu huomioon toimintayksikön toimintasuunnitelmassa. Päiväohjelmaan olemme varanneet tilaa ulkoiluille, asioinnille ja muille virketoiminnoille. Huomioimme kuntouttavan työtteen myös kaikissa hoitotoimenpiteissä niin että asukas voi omien voimavarojensa mukaan tehdä itse.

Kirjaamme asukkaiden kuntoutumissuunnitelmiin tavoitteita, jotka liittyvät päivittäiseen liikkumiseen, ulkoiluun, kuntoutukseen ja kuntouttavaan toimintaan. Päiväohjelmassa on varattu tilaa ulkoiluille, asioinnille ja muille virketoiminnoille. Päivittäin on mahdollisuus ulkoilla lähimaastossa. Asuntojen ulko-ovet ovat avoimet. Kulkemista helpottamaan on asennettu liuskat ulko-oville. Kannustamme ja ohjaamme asukkaita ulkoiluun. Avuntarpeessa olevat avustamme henkilökunnan toimesta ulkoiluun.

Asukkaiden toimintakykyä, hyvinvointia ja kuntouttavaa toimintaa koskevien tavoitteiden toteutumista seurataan päivittäiskirjaamisella ja kuntoutussuunnitelman arvioinnilla sekä TUVA-mitauksella.

Ravitsemus

Ravinto ja ruokailu sekä niihin liittyvä tapakulttuuri ovat tärkeä osa sosiaalihuollon palveluja. Ravitsemuksessa huomioimme ruokaviraston voimassa olevat ravintoaineiden saanti- ja ruokasuositukset. Ruokailun järjestämisessä huomioimme asukkaiden toiveiden lisäksi erityisruokavaliot (diabetes, autoimmuunisairaudet, ruoka-aineyliherkkyydet, -allergiat ja -intoleranssit) niin, että kaikki osapuolet voivat tuntea olonsa turvalliseksi. Uskontoon tai eettiseen vakaumukseen perustuvat ruokavaliot ovat osa monikulttuurista palvelua, minkä otamme palvelussamme huomioon.

Suojakodissa kannustamme, ohjaamme ja tuemme asukasta sopivassa ja riittävässä ravinnonsaannissa ja terveellisessä ruokavaliossa. Asukkaat annostelevat ja määrittävät annoskokonsa ja tarpeensa itse. Hoitohenkilöstö avustaa tarvittaessa. _Hyvä ravitsemustila on perusedellytys

ihmisen toimintakyvyn ja hyvinvoinnin takaamiselle ja hyvällä ravitsemuksella voidaan ennaltaehkäistä monien sairauksien syntymistä. Ruokalistat suunnittelemme Suojakodissa 6 viikon jaksossa, jolloin ruokalistaista tulee monipuolisia ja ravitsemuksellisesti riittäviä. Asukkaamme ovat olleet mukana laatimassa ruokalistaa. Heidän mieltymyksiänsä ja toiveita on otettu huomioon.

Suojakodissa ruokatalouden toiminta hoidetaan omana toimintana. Valmistamme ruuan omassa keittiössämme. Ruuan valmistuksessa huomioimme asukkaiden erityistarpeet kuten allergiat ja ruuan koostumus. Asukkaiden ruokailutottumukset, erityisruokavaliot ja ruokailussa tarvittavat apuvälineet ja tuki kirjataan kuntoutumissuunnitelmaan.

Asukkaiden riittävää ravinnon ja nesteen saantia sekä ravitsemuksen tasoa arvioimme MNA-testeillä. Testin tulosten perusteella teemme muutokset ruokavalioihin. MNA-testit uusitaan saattujen testitulosten perusteella. Lisäksi MNA-testi tehdään, mikäli havaitsemme muutoksia syömisessä tai painon muutoksia. Asukkaiden painoa seuraamme yksilöllisesti MNA-testin yhteydessä sekä tarpeen mukaan. Asukkaiden ruokailusta teemme tarvittaessa ruokaseurantaa. Ruokaseurannassa kirjaamme kaikki asukkaan syömä ruoka, ruuan määrä, ruokailuaika ja ruuasta saatu energia. Niillä asukkailla, joiden syöminen on liian vähäistä, ruokailua seuraamme jatkuvasti päivittäin kirjaamalla siitä asukastietojärjestelmään. Erikseen on käytössä nesteen-saantilista niille asukkaille, joiden nesteen saantia tarkkailemme.

Hygieniäkäytännöt

Säännöllinen ja suunnitelmallinen siivous ja tekstiilien puhtaanapito ovat olennainen osa asukkaiden hyvinvointia ja viihtyvyyttä. Hyvä hygienia- ja puhtaus taso ennaltaehkäisee myös tarttuvien tautien leviämistä.

Yksikön hygienia- ja puhtaus tasoille asetetut laadulliset tavoitteet ja sen toteutumiseksi laaditut toimintaohjeet sekä asukkaiden yksilölliset kuntoutumissuunnitelmat asettavat omavalvonnan tavoitteet, joihin kuuluvat asukkaiden henkilökohtaisesta hygieniasta huolehtimisen lisäksi infektioiden ja muiden tarttuvien sairauksien leviämisen estäminen.

Asukkaiden henkilökohtaisesta hygieniasta huolehtii asukasrakenteen takia pääosin henkilökunta, yhdessä asukkaan kanssa. Suihkussa asukas käy ennalta sovittuina suihkupäivinä tai aina tarvittaessa, kuitenkin vähintään kerran viikossa. Päivisin puhtaudesta huolehditaan tekemällä pienempiä pesuja wc-käynnin sekä aamu- ja iltatoimien yhteydessä. Osalla Suojakodin

asukkaista käytetään vaippaa. Säännöllisillä ja tarpeenmukaisella WC käynneillä pyrimme pitämään asukkaan kuivana ja puhtaana, mikä edesauttaa ihon terveyttä vaippa-alueella ja säästää vaippoja.

Suojakodin saunan lämmitämme kerran viikossa. Saunomismahdollisuus on kaikilla Suojakodin asukkailla. Saunotuksen ja suihkutusten yhteydessä ohjaamme ja avustamme asukkaita leikkaamaan kynnet. Tarvittaessa huudomme korvat. Tavoitteita ovat puhdas ja terve iho, ihottumien väheneminen, omatoimisuuden lisääminen ja kehonkuvan hahmotus peseytymistilanteissa. Mittareina tähän käytämme tyytyväistä asukasta ja tervettä ihoa.

Erillisinä kauneushoitopäivinä asukkaiden kanssa teemme kasvo-, jalka- ja käsihoitoja sekä lakkaamme kynsiä. Asukkaan hampaat avustamme/ohjaamme pesemään kaksi kertaa päivässä, aamuin illoin suositusten mukaisesti. Parranajossa ohjaamme ja avustamme asukkaita aina tarvittaessa.

Suojakodin asuinhuoneiden siivous on järjestetty oman henkilökunnan tuottamana. Siivoustyöstä vastaa koulutetut työntekijät. Tutkintovaatimuksina ovat laitoshuoltaja tai hoiva-avustaja. Siivoushuolto toimii erillisen siivoussuunnitelman mukaisesti. Siivoussuunnitelmaan olemme kirjanneet tilakohtaisen puhtaustason. Siivouksen laatua mittaamme jatkuvasti silmämääräisesti ja saatujen palautteiden pohjalta. Lisäksi puhdistusaineiden ja välineiden toimivuutta arvioimme Hygicult-testauksin kaksi kertaa vuodessa.

Asukkaat osallistuvat oman huoneensa siivouksen toimintakykynsä puitteissa. Osa vastaa ylläpitosiivouksesta itsenäisesti, osa on täysin autettu. Perussiivous tapahtuu aina henkilökunnan toimesta.

Järjestämme Suojakodin yleisten tilojen siivouksen omana toimintanamme. Siivoushuolto toimii erillisen siivoussuunnitelman mukaisesti. Siivoussuunnitelmaan olemme kirjanneet tilakohtaisen puhtaustason myös. Yleisten tilojen laatua mittaamme myös silmämääräisesti ja saatujen palautteiden pohjalta sekä puhdistusaineiden ja välineiden toimivuutta arvioimme Hygicult-testauksin kaksi kertaa vuodessa.

Suojakodin pyykkihuolto on järjestetty käyttövaatteiden osalta oman henkilökunnan tuottamana. Lakanapyykki on ulkoistettu Comforta Oylle. Pyykkihuollossamme on huomioitu tartuntavaaralliset taudit. Jätteet lajittelemme kestävän kehityksen toimintamalin mukaisesti.

Puhtaanapidosta ja pyykkihuollosta vastaavat Suojakodin hoitoapulaiset. Heidän toimenkuvaansa tutkintovaatimuksina on hoiva-avustaja tai laitoshuoltaja. Peruskoulutuksen lisäksi he saavat täydennyskoulutusta vuosittain. Perehdytys työhön tapahtuu työpaikan oman perehdytysuunnitelman mukaan. Perehdytyksessä huomioimme uuden työntekijän koulutuksen ja kokemuksen suhteutettuna Suojakodissa vaadittavaan osaamiseen.

Infektioiden torjunta

Tartuntatautilain 17 §:n mukaan sosiaalihuollon toimintayksikön on torjuttava suunnitelmallisesti hoitoon liittyviä infektioita. Suojakodin johtaja seuraa tartuntatautien ja lääkkeille vastustuskykyisten mikrobien esiintymistä ja huolehtii tartunnan torjunnasta. Johtaja huolehtii asukkaiden ja henkilökunnan tarkoituksenmukaisesta suojauksesta ja sijoittamisesta sekä mikrobilääkkeiden asianmukaisesta käytöstä.

Hygieniayhdyshenkilönä toimii Ih Monika Lehtinen (monika.lehtinen(at)suojakotisaatio.fi, p. 0407532864

Infektioiden ja tarttuvien sairauksien leviämisen ennaltaehkäisyssä noudatamme Varsinais-Suomen hyvinvointialueen hygieniaohjeistusta. Ohjeistuksen mukaan tulotilanteessa otamme asukkaalta MRSA-näytteet. Monille antibiooteille vastustuskykyisistä bakteereista on oma ohjeistus. Infektioiden torjunnassa ja tarttuvien tautien ehkäisyssä teemme yhteistyötä Varsinais-Suomen hyvinvointialueen hygieniahoitajien kanssa. Tarvittaessa he opastavat ja kouluttavat Suojakodin henkilökuntaa infektioihin, epidemioihin ja hygieniaan liittyvissä asioissa. Jatkuvan laadunseurannan avulla he keräävät tietoa laitoshygienian tasosta ja tekevät tarvittavat parannussuositukset toimintaan. Hygieniahoitajilta saa tietoa infektioiden hallintakeinoista, menettelytavoista ja ohjeistuksista. He myös ohjaavat niihin liittyvissä käytännön asioiden järjestelyissä.

Terveyden- ja sairaanhoito

Asukkaan terveyden- ja sairaanhoidosta vastaa Suojakodin lähi- ja sairaanhoitajat. Hyvinvointialueilla on kokonaisvastuu asukkaidensa terveydenhuollosta. Suojakodin asukkaat voivat käydä omalla terveysasemallaan, joka suurimmalla osalla on Runosmäen terveysasema. Asukas on mukana lääkärin käsitellessä asukkaan asioita. Asukas voi käyttää myös yksityisiä lääkäri- ja hammaslääkäripalveluja itse maksavana asiakkaana. Järjestämme asukkaalle tarvittavat palvelut ja hoidot, kuten lääkärin tutkimukset ja muu hoito sekä akuuteissa että pitkäaikaissairauksien seurannassa. Näihin järjestämme myös tarvittavat kuljetukset.

Asukkaiden suunhoidosta vastaa hyvinvointialueen perusterveydenhuollon suunhoitoyksikkö. Asukkaalla on myös oikeus käyttää yksityisiä palveluja niin halutessaan. Kirjaamme asukkaan omiin tietoihin suunhoidon hoitavan yksikön. Suunhoitoon liittyvät huomiot ja tapahtumat kirjaamme asukastietojärjestelmään. Omahoitajat seuraavat asukkaittensa suunhoidon toteutusta ja kirjaavat kuntoutumissuunnitelmaan tähän liittyvät tiedot. Asukkaat saavat suunhoidon ohjausta.

Suojakodin henkilökunta vastaa asukkaan kiireettömän ja kiireellisen hoidon saannista. Teemme hoitosuhteen alussa asukkaalle nk. tulotarkastuksen, jossa käymme läpi kaikki terveyteen ja sairauteen liittyvät asiat sekä kartoitamme terveystottumuksia, mm. ravitsemukseen liittyvät erikoisruokavaliot ja mieltymykset. Jokainen asukas käy vuosittain lääkärillä nk. vuositarkastuksessa, jossa käydään läpi lääkitys ja tehdään tarvittavat laboratoriotutkimukset. Kiireettömästä sairaudenhoidosta vastaa hyvinvointialue. Kiireellinen hoito toteutuu yhteistyössä yhteispäivätyksen kanssa. Asukkaan siirtyessä kiireettömään tai kiireelliseen hoitoon, varmistamme tiedon siirron kirjallisen lähetteen avulla. Kiireettömät ja kiireelliset hoidot ja jatkohoidot kirjaamme asukastietojärjestelmään.

Kuolemantapauksia varten yksikössä on omat menettelytapaohjeet, joissa on huomioitu tapahtuman kirjaaminen ja omaisten kohtaaminen. Menettelytapaohjeet löytyvät hoitajien perehdytyskansiota, joka on hoitajien toimistossa. Saattohoitovaiheen alkamisesta päätöksen tekee hoitava lääkäri. Lääkäri huomioi asukkaan hoitotahdon. Kuolevaa asukasta ja hänen omaisiaan tuetaan, kärsimystä ja kipua lievennetään kaikin käytettävissä olevin tavoin.

Äkillinen, ennalta arvaamaton kuolema

Kuolemantapauksista tarkastetaan elintoiminnot ja merkataan kelloaika ylös, ilmoitetaan 112 ja toimitaan heidän antamien ohjeiden mukaisesti. Yleensä lähettävät ambulanssin, joka soittaa paikalle poliisit. Poliisi tekee tutkinnan ja kutsuu paikalle hautausseuran auton. Poliisi myös ilmoittaa omaisille. Hoitaja kirjaa kuoleman merkit, kellonajan. Lisäksi kirjataan, jos kuolemaa on edeltänyt esim. kaatuminen tms., joka on voinut olla kuolemaan johtanut syy. Samoin kirjataan, miten omaiselle ilmoittaminen on järjestetty.

Saattohoitopäätöksen saaneet asukkaat

Saattohoidossa olevien asukkaiden kuolemantapaukset ilmoitetaan Kaskenlinnan sairaalan saattohoito-osastolle. He antavat ohjeistuksen.

Suojakodissa hoitohenkilöstö panostaa myös terveyden edistämiseen sekä sairauksien ehkäisyyn. Kannustamme asukkaan terveitä elintapoja sekä pohdimme yhdessä asukkaan kanssa

sairauksien riskitekijöitä ja näiden hoitamista. Hoitoneuvottelut ovat sopivia tilaisuuksia terveyskäyttäytymisen tutkiskeluun.

Suojakodin asukkaiden terveyden- ja sairaanhoidosta vastaa sairaanhoitaja Anna-Kaisa Heinonen.

Lääkehoito

Suojakodin lääkehoito perustuu yksikkökohtaiseen lääkehoitosuunnitelmaan, jota päivitämme säännöllisesti. Lääkehoitosuunnitelma on osa henkilöstön perehdyttämistä. Suunnitelmassa linjaamme muun muassa lääkehoidon toteuttamiseen periaatteet ja siihen liittyvä vastuunjako sekä vähimmäisvaatimukset, jotka yksikön ja lääkehoidon toteuttamiseen osallistuvan työntekijän on täytettävä. Lääkehoitosuunnitelmassa olemme tunnistaneet riskit, jotka johtuvat osaamiseen liittyvistä puutteista tai epäselvistä menettelytavoista lääkehoidon toteuttamisessa. Näiden perusteella lääkehoitosuunnitelmaan on kirjattuna menettelytapaohjeita, joilla estämme riskien toteutumisen.

Suojakodin lääkehoito on vaativan tason lääkehoitoa. Vaativaa lääkehoitoa ovat pkv-lääkkeiden ja luonnollista tietä annettavien huumausainelääkkeiden antaminen sekä injektoiden antaminen ihon alle ja lihakseen.

Lääkehoitosuunnitelmaa seuraamme ja päivitämme hoitajien palaverissa kerran kuukaudessa. Palaverissa käsittelemme kuukauden aikana tulleet lääkepoikkeamat, joiden perusteella teemme tarkennuksia lääkehoitosuunnitelmaan sekä ohjeistuksia käytännön työhön. Lääkehoitosuunnitelman päivitämme kuitenkin vähintään kerran vuodessa. Lääkepoikkeamapalaverista vastaavat sh Sara Patrikainen ja sh Anna-Kaisa Heinonen. Suojakodin johtaja Satu Pajumäki vastaa lääkehoitosuunnitelman päivittämisestä vuosittain. Päivityksessä on mukana myös koko lääkehoitoon osallistuva henkilökunta. Lääkehoitosuunnitelma on päivitetty viimeksi 5.9.2024.

Suojakodin lääkehoidon kokonaisuudesta, asianmukaisuudesta ja lääkehoitosuunnitelman toteutumisesta ja seurannasta vastaa sairaanhoitaja Sara Patrikainen

Suojakodissa ei ole rajattua lääkevarastoa

Monialainen yhteistyö

Suojakodin asukas voi tarvita useita palveluja yhtäaikaaisesti ja asukkaiden siirtymät palvelusta toiseen ovat osoittautuneet erityisen riskialttiiksi. Jotta palvelukokonaisuudesta muodostuisi

asukkaan kannalta toimiva ja hänen tarpeitaan vastaava, vaaditaan palvelunantajien välistä yhteistyötä, jossa erityisen tärkeää on tiedonkulku eri toimijoiden välillä.

Sosiaalihuoltolain 41 §:ssä säädetään monialaisesta yhteistyöstä asiakkaan tarpeenmukaisen palvelukokonaisuuden järjestämiseksi.

Mielenterveyskuntoutujien asumispalveluiden ja siihen liittyvien muiden palveluiden järjestäminen edellyttää yhteistyötä kuntien, sosiaali- ja terveyshuollon, Kansaneläkelaitoksen (KELA), omaisten ja läheisten, lääkärin, terapeuttien, oppilaitosten, apteekin, pelastuslaitoksen, kuljetuspalveluiden, erilaisten järjestöjen ja edunvalvontatoimiston kanssa.

Työ on moniammatillista tiimityötä ja tavoitteena on kaikkien toimijoiden yhteinen tahto asukkaan hyväksi. Kuntoutumissuunnitelmaan kirjataan kaikki hoitoon osallistuvat tahot. Yhteistyö tapahtuu erilaisissa hoitoneuvotteluissa ja puhelinkonsultaatioissa. Tärkeässä osassa tiedon välityksessä on hoitotyön systemaattinen kirjaaminen.

Sosiaalihuollon asukas saattaa tarvita useita palveluja yhtäaikaaisesti. Jotta palvelukokonaisuudesta muodostuisi asukkaan kannalta toimiva ja hänen tarpeitaan vastaava, vaaditaan toimijoiden kesken tiivistä yhteistyötä. Kumppanuusosaaminen, verkostoissa toimimisen osaaminen ja verkostojen hallinta ovat välttämättömiä asukkaiden kaikissa palveluissa. Yhteinen tavoite on varmistaa kaikin tavoin asukkaan hyvä elämänlaatu.

Sairaanhoitajat Sara Patrikainen ja Anna-Kaisa Heinonen vastaavat terveyden- ja sairaanhoitoon liittyvien asioiden yhteistyöstä terveyden- ja sairaudenhoidon yhteistyökumppaneiden kanssa.

Sosionomi Virve Hannula vastaa yhteistyöstä sosiaalitoimen ja edunvalvonnan sekä Kansaneläkelaitoksen ym. eläkelaitosten kanssa.

Omahoitajat vastaavat asukkaittensa omais- ja ystävyyhteistyöstä.

Yhteisöllisyyttä tukeva toiminta

Suojakodissa asukkaille on tarjolla ryhmämuotoista sekä yksilöllistä viriketoimintaa. Ohjelmassa on ryhmämuotoista säännöllistä päivätoimintaa viitenä päivänä viikossa.

Maanantai: kuvataide (Ryhmässä piirrämme ja maalaamme. Inspiraation lähteinä voivat olla musiikki, tapahtumat ja ajankohtaiset asiat. Ryhmässä keskustelemme myös edellä mainituista asioista ja niiden tuomista tunteista ja ajatuksista.)

Tiistai: kirjallisuus (Ryhmässä on vaihtelevasti sanomalehden lukua, omaa Suojansanomien tekoa ohjatusti, novellien kuuntelua ja itse novellien kirjoittamista. Suojansanomien teossa asukkaat tekevät itse mielipidekirjoituksia ja kirjoituksia tapahtumista. Lisäksi he ottavat valokuvia lehteen. Myös itse lehden teko tietokoneella kuuluu ryhmän jäsenten tehtäviin.)

Keskiviikko: pelipäivä (Sään salliessa pelaamme pelejä ulkona. Sisäpeleistä palapelit ja tietokilpailut ovat suosituimpia ja ulkopeleistä mölkky.)

Torstai: muistelukerho (Muistelun virkistämiseksi saatetaan lukea historiaa kirjoista, katsella vanhoja kuvia tai kuvatallenteita.)

Perjantai: musiikki (Kuuntelemme osallistujien toivemusiikkia)

Ryhmämuotoista päivätoimintaa ohjaa siihen erikseen palkattu lähihoitaja. Ryhmät ovat kestoltaan noin tunnin mittaisia.

Epäsäännöllisesti kokoontuvia ryhmätoimintoja ovat bingo ja tuolijumppa sekä puutarharyhmä ja kesäkahvilatoiminta. Puutarharyhmässä hoidamme asukkaiden kanssa Suojakodin hyötypuutarhaa. Puutarhassa on myös kasvihuone, johon on valmiit taimet (tomaatti, kurkku yms.) istutettu. Istutusten jälkeen kesällä kitkemme ja kastelemme kylvöjä. Syksyllä korjaamme satoa. Lisäksi puutarhassa on marjapensaita ja hedelmäpuita, joiden satoa saamme syksymmällä kerätä. Kesäkahvilatoiminta on asukkaiden pitämää kahvilatoimintaa Suojakodin pihapiirin yhteydessä kunnostetussa vanhassa asuinkiinteistössä. Kesäkahvilatoiminnassa asukkaat hankkivat kahvilaan kahvia ja kahvileipää (itse leivottua tai kaupasta hankittua) ja nauttivat päiväkahvista hie-
man erilaisessa ympäristössä. Säännöllisen epäsäännöllisesti asukkaiden voimavarat huomioi-
den kesäkahvila on avoinna myös muulle yleisölle.

Viriketoimintaa toteutuu myös yksilöllisesti tai pareittain. Näiden ryhmämuotoisten toimintojen lisäksi on pienimuotoisia retkiä ja reissuja asukkaiden toiveiden mukaan. Suojakodin ympärillä oleva Suojanpuisto houkuttelee kesäiseen aikaan ulkoiluun.

Asukkaita on kuultu viikoittaisen ryhmätoiminnan suunnittelussa. Lisäksi omahoitajat suunnittelevat yhdessä asukkaiden kanssa omaa päiväohjelmaansa. Asukkaiden keskuudessa kokoontuva asukasyhdistys suunnittelee myös virikeohjelmaa. Lisäksi kehittämisideoita tulee asukas-palautelaatikkoon, joita toteutamme resurssien mukaan.

Asukkailla on yksilöllinen viikko-ohjelma, johon on sisällytetty viriketoiminta. Viikko-ohjelma laaditaan asukkaan kanssa. Omahoitaja dokumentoi viikko-ohjelman Hiikka-tietojärjestelmään ja sisällyttää sen kuntoutumissuunnitelmaan. Viriketoiminnan toteutumista seurataan ja arvioidaan päivittäiskirjauksin.

Talon tarjoaman virikeohjelman lisäksi meillä käy Suojakodissa vapaaehtoistyöntekijöitä pitämässä tilaisuuksia. Aktiivisimpia toimijoita ovat Ilpoisten hengellinen kuoro, Paattisten seurakunta ja Lions Club Turku Lucia. Näiden lisäksi kutsumme musiikkiesiintyjä esiintymään, unohtamatta jokavuotista Suojarock-tapahtumaa, joka on avoin koko seudun mielenterveyskuntoutujille

7 ASIAKASTURVALLISUUS

Yhteistyö turvallisuudesta vastaavien viranomaisten ja toimijoiden kanssa

Sosiaalihuollon omavalvonta koskee asiakasturvallisuuden osalta sosiaalihuollon lainsäädännöstä tulevia velvoitteita. Palo- ja pelastusturvallisuudesta sekä asumisterveyden turvallisuudesta vastaavat eri viranomaiset kunkin alan oman lainsäädännön perusteella. Asiakasturvallisuuden edistäminen edellyttää kuitenkin yhteistyötä kaikkien turvallisuudesta vastaavien viranomaisten ja toimijoiden kanssa. Palo- ja pelastusviranomaiset asettavat omat velvoitteensa edellyttämällä mm. poistumisturvallisuussuunnitelman. palveluntuottajilla on myös ilmoitusvelvollisuus palo- ja muista onnettomuusriskeistä pelastusviranomaisille. Asiakasturvallisuutta varmistaa omalta osaltaan myös holhoustoimilain mukainen ilmoitusvelvollisuus maistraatille edunvalvonnan tarpeessa olevasta henkilöstä sekä vanhuspalvelulain mukainen velvollisuus ilmoittaa iäkkäistä henkilöstä, joka on ilmeisen kykenemätön huolehtimaan itsestään. Järjestöissä kehitetään valmiuksia myös iäkkäiden henkilöiden kaltoinkohtelun kohtaamiseen ja ehkäisemiseen.

Osana asiakasturvallisuuden varmistamista on ilmoituksenvaraista toimintaa harjoittavan toimintayksikön tehtävä terveydensuojelulain 13 §:ssä säädetty ilmoitus kunnan terveydensuojeluviranomaiselle. Ilmoituksen sisällöstä säädetään terveydensuojeluasetuksen 4 §:ssä.

Terveydensuojelulain mukainen omavalvonta

Terveydensuojelulain 2 §:n mukaan tunnistamme toimintamme terveyshaittaa aiheuttavat riskit ja seuraamme niihin vaikuttavia tekijöitä omavalvonnalla. Ehkäisemme suunnitelmallisesti terveyshaittojen syntyminen.

Tilojen terveellisyyteen vaikuttavat sekä kemialliset ja mikrobiologiset epäpuhtaudet että fyysiset olosuhteet, joihin kuuluvat muun muassa sisäilman lämpötila ja kosteus, melu (ääniosuhteet), ilmanvaihto (ilman laatu), säteily ja valaistus. Näihin liittyvät riskit on tunnistettu ja niiden hallintakeinot on suunniteltu.

Hallitsemme tilojen terveellisyyteen liittyvät riskit seuraavanlaisesti:

Sisäilma

Sisäilmaongelmissa asukas tai työntekijä tai joku muu asian huomaava henkilö tekee ilmoituksen Suojakodin johtajalle. Tämän jälkeen johtaja käynnistää kohdekohtaisen työolosuhdeprosessin, jossa on mukana konsultoitava rakennusalan asiantuntija, työsuojelu ja tarvittaessa työterveyshuolto.

Siivous ja pyykkihuolto

Suojakodin hoitoapulaiset huolehtivat tilojen siivouksesta ja pyykkihuollosta.

Jätehuolto

Jätehuollon järjestämisessä meillä on sopimukset Lassila & Tikanojan kanssa. He antavat asiantuntemuksensa oikeanlaiseen jätteiden lajitteluun. Henkilöstön perehdytämme toimimaan vaatimusten ja suunnitelman mukaisesti.

Kiinteistöhuolto

Suojakodin kiinteistöihin on tehty kunnossapitosuunnitelmat, joiden tavoitteena on pitää kiinteistö hyvässä ja toimintaan vaadittavassa kunnossa.

Talous- ja käyttövesi sekä muut vesijärjestelmät

Vesilaitos vastaa toimittamastaan veden laadusta. Kiinteistön veden laadusta ja kiinteistöjen putkistojen kunnosta vastaa kiinteistön omistaja. Vesijärjestelmän toimivuuden laadun varmistus sisältyy kiinteistön kunnossapitosuunnitelmaan.

Hygienia

Hygieniaan ja puhtauteen liittyen on ohjeita muun muassa tartuntojen ehkäisemisestä, hygienia-käytännöistä ja rokotuksista. Toimintaohjeissa ja dokumenteissa on otamme huomioon tartunta- tautilain ja sen antamat velvoitteet seurata hoitoon liittyviä infektioita ja luetteloimaan altistuneet työntekijät.

Palo- ja pelastusturvallisuudesta sekä asumisterveyden turvallisuudesta vastaavat eri viran- omaiset kunkin alan oman lainsäädännön perusteella. Asiakasturvallisuuden edistäminen edel- lyttää yhteistyötä heidän kanssaan.

Palo- ja pelastusviranomaiset asettavat omat velvoitteensa edellyttämällä mm. poistumisturvalli- suussuunnitelman ja ilmoitusvelvollisuus palo- ja muista onnettomuusriskeistä pelastusviran- omaisille. Asukasturvallisuutta varmistamme omalta osaltamme myös noudattamalla holhoustoi- milain mukaista ilmoitusvelvollisuutta maistraatille edunvalvonnan tarpeessa olevasta henkilöstä sekä vanhuspalvelulain mukaista velvollisuutta ilmoittaa iäkkästä henkilöstä, joka on ilmeisen kykenemätön huolehtimaan itsestään.

Osana asiakasturvallisuuden varmistamista olemme tehneet terveydensuojelulain nojalla anne- tun asetuksen (1280/1994) 4 §:n mukaisen ilmoituksen kunnan terveydensuojeluviranomaiselle.

Suojakodin turvallisuussuunnittelu perustuu pelastustoimen lainsäädäntöön ja sen perustana on sisäisten ja ulkoisten uhkien ja vaaratilanteiden kartoittaminen. Pyrimme takaamaan asukkaan turvallisuuden ennaltaehkäisevällä riskikartoituksella ja nopealla puuttumisella riskitilanteisiin. Meillä on käytössä pelastusviranomaisen hyväksymä pelastussuunnitelma sekä poistumisturval- lisuus selvitys.

Pelastussuunnitelman toimivuutta arvioimme vuosittaisissa palotarkastuksissa yhdessä palotar- kastajan kanssa. Pelastussuunnitelma on kaikkien nähtävillä Suojakodissa hoitajien toimistossa. Sieltä löytyvät pelastus- ja poistumisohjeet. Henkilökunnalla on ajan tasalla olevat ensiapuval- miudet. Ensiapukoulutuksen ja alkusammutusharjoituksen järjestämme henkilöstölle 3 vuoden välein. Turvakävelyt järjestämme vähintään kerran vuodessa henkilöstölle. Asukkaille järjes- tämme turvallisuuteen liittyviä infotilaisuuksia.

Kiinteistöistä on tehty kiinteistön turvallisuussuunnitelma, jossa on merkittynä talossa huomioita- vat mahdolliset vaaratilanteet. Näitä vaaratilanteita ovat tulipalo tai sen välillisvaikutukset,

väkivaltatilanne, kadonnut henkilö, säteilyvaara ja vaarallisten aineiden leviäminen. Kiinteistön turvallisuussuunnitelmaan on merkitty turvallisuudesta vastaava henkilöstö ja heidän saama koulutus, kiinteistön rakenne ja henkilöstömäärä, hätätilaohjeet, ensiapuohjeet, toimintaohjeet onnettomuuden ja sairauskohtauksen sattuessa, yleinen vaaramerkki, kaasuvaaratilanne-, säteilyvaaratilanne- ja paloturvallisuusohjeet ja muu turvallisuus, sekä ohjeet väestönsuojan käytössä. Suojakodista on tehty myös hoitolaitosten turvallisuus selvitys.

Palo- ja pelastussuunnitelman mukaisesti Suojakodissa teemme sprinkleritesti kuukauden välein, käsisammuttimien huolto 2 vuoden välein, palovaroitinjärjestelmän huolto vuoden välein, ilmastoinnin huolto vuoden välein rasvahormien osalta, muut ilmastointikanavat viiden vuoden välein, keittiön ja siivouksen omavalvonnassa huolehdimme säännöllisesti ilmastointiaukkojen puhtaudesta. Lisäksi turvalaitteille on kirjattuna kunnossapitosuunnitelmat. Suojakodin johtaja Satu Pajumäki vastaa näistä. Talonmies Teemu Ali-Mattila vastaa kunnossapitosuunnitelmien käytännön toteutuksista.

Henkilöstö

Yhteisöllisen asumisen henkilöstömitoitus on 0,3 työntekijää asukasta kohti. Ympäri vuorokautisen palveluasumisen henkilöstömitoitus on 0,6 työntekijää asukasta kohti, vaativassa ympäri vuorokautisessa palveluasumisessa mitoitus on 0,65 työntekijää asukasta kohti. Mitoitus laskeaan välittömässä hoitotyössä.

Välillisen hoitotyön tehtävien (siivous, pyykki, ruokahuolto sekä kiinteistöhuolto) mitoitus on 0,15.

Suojakodissa ei käytetä vuokratyövoimaa eikä alihankintaa täydentämään omaa henkilöstöä.

Suojakodin henkilöstörakenne:

johtaja	1
sairaanhoitaja	2
sosionomi	1
lähihoitaja	10
välilliset tehtävät	5 + 1 tuntityöntekijä

Näiden lisäksi on myös määräaikaaisia sijaisia.

Henkilöstösuunnittelussa otetaan huomioon toimintaan sovellettava lainsäädäntö ja hyvinvointialueiden kanssa tehdyt sopimukset. Toiminnan ollessa luvanvaraista otetaan huomioon myös

luvassa määritelty henkilöstömitoitus ja rakenne. Tarvittava henkilöstömäärä riippuu asiakkaiden avun tarpeesta, määrästä ja toimintaympäristöstä. Myös henkilöstön riittävä osaaminen huomioidaan.

Työvuoroihin suunnitellaan henkilökunta tarkoituksenmukaisesti siten, että hoitohenkilökunnan koulutus vastaa asiakkaiden tarpeita. Hoitajien määrä on mitoitettu vastaamaan asiakkaiden toimintakykyä ja tarpeita.

Välitön hoitotyö arkisin	aamu	ilta	yö
lähihoitaja	4	2	1
sairaanhoitaja	2		
sosionomi	1		
Välitön hoitotyö viikonloppuisin			
lähihoitaja	2	2	1
Välillinen hoitotyö arkisin	3	1	
Välillinen hoitotyö viikonloppuisin	1	1	

Henkilöstön riittävyyden varmistamiseksi henkilökunnasta pidetään huolta. Työn kuormittavuutta seuraamme vuosittain, erityisesti psykososiaalisia kuormitustekijöitä. Lisäksi työtyytyväisyyttä mittaamme. Kuulemme henkilöstön kokemuksia mitoituksen riittävyydestä ja reagoimme näihin, esimerkiksi lisäämme henkilökuntaa asukkaiden palvelutarpeen kasvaessa hetkellisesti.

Poikkeusoloissa (esim. epidemiat) lisähenkilökunnan tarve kasvaa. Tällöin Suojakodin vastuuhenkilöllä on valtuudet korottaa henkilökunnan mitoitusta.

Sijaisia rekrytoimme mm. mol.fi -sivuston kautta. Käytössämme on oma sijaisryhmä. Vapautuneet työvuorot annamme ensisijaisesti sijaisryhmälle ja toissijaisesti teetämme omalla henkilöstöllä.

Suojakodin johtajan toimenkuva on kirjattu. Toimenkuva on kokonaisuudessaan mitoitettu esihenkilötyöhön.

Henkilöstön rekrytointi

Henkilöstön rekrytoinnista vastaa Suojakodin johtaja. Huomioimme rekrytointia ohjaavat työlainsäädännöt ja työehtosopimukset, joissa määritellään sekä työntekijöiden että työnantajien oikeudet ja velvollisuudet. Henkilöstöä palkatessamme otamme huomioon erityisesti henkilöiden soveltuvuuden ja luotettavuuden. Rekrytointitilanteessa tarkastamme sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden ammattioikeuksia koskevat rekisteritiedot sosiaalihuollon ja

terveydenhuollon ammattihenkilöiden keskusrekisteristä (Terhikki/Suosikki). Suojakodin esihenkilö haastattelee jokaisen työpaikkaa hakeneen henkilön ja näin varmistamme, että tulevilla työntekijällä on riittävä suomen kielen taito. Rekrytointitilanteessa kiinnitämme huomion koulutukseen, työkokemukseen, asenteeseen ja erityistaitoihin. Soveltuvuutta ja luotettavuutta varmistamme käyttämällä koeaikaa sekä teettämällä terveystarkastuksen koeajan aikana

Henkilöstön perehdytys ja koulutus

Perehdytämme Suojakodin henkilöstöä asiakastyöhön, asiakastietojen käsittelyyn ja tietosuojaan sekä omavalvonnan toteuttamiseen. Sama koskee myös yksikössä työskenteleviä opiskelijoita ja pitkään töistä poissaolleita. Koulutuksen merkitys korostuu, kun työyhteisö omaksuu uudenlaista toimintakulttuuria ja suhtautumista asiakkaisiin ja työhön mm.

itseään tukemisessa tai omavalvonnassa. Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilölaissa säädetään työntekijöiden velvollisuudesta ylläpitää ammatillista osaamistaan ja työnantajien velvollisuudesta mahdollistaa työntekijöiden täydennyskouluttautuminen. Erityisen tärkeä täydennyskoulutuksen osa-alue on henkilökunnan lääkehoito-osaamisen varmistaminen.

Suojakodissa jokainen työntekijä käy läpi yksilöllisen perehdytyksen, jossa on huomioitu asiakastyön lisäksi omavalvonta. Lisäksi perehdytys on jatkuvaa ja tarpeen mukaan käydään yhteisesti läpi jo kertaalleen perehdytettyjä asioita. Omavalvonta on jatkuvaa sekä omavalvontasuunnitelmaa käydään läpi säännöllisesti.

Henkilökunta on saanut säännöllisesti koulutusta mielenterveyskuntoutujien hoitoon sekä ensiapu ja palo- ja pelastuskoulutusta. Erityisen tärkeä täydennyskoulutuksen osa-alue on henkilökunnan lääkehoito-osaamisen varmistaminen.

Varmistamme henkilöstön osaamisen tavoitteellisella, osaamistarpeiden arviointiin perustuvalla täydennyskoulutuksella. Henkilökunnan täydennyskoulutustarvetta määrittelee suurimmaksi osaksi asukkaiden tarpeet, näitä voivat olla esimerkiksi lääkehoito, haavahoito, haastava käyttäytyminen ja vuorovaikutus. Lisäksi osa henkilökunnasta saa koulutusta hallinnollisten asioiden hoidossa tarvittavaan osaamiseen. Pidämme vuosittaista kirjanpitoa vuosittaisista toteutuneista koulutuksista. Arvioimme koulutuksen tarvetta erillisessä työyhteisön kehittämissuunnitelmassa sekä yksilöllisesti henkilöstön kanssa pidetyissä kehityskeskusteluissa.

Henkilökunnan koulutukset järjestämme pääsääntöisesti verkkoympäristö Skholessa. Täydennyskoulutusta järjestämme vähintään 3 koulutuspäivää vuodessa per työntekijä. Lisäksi

panostamme pitempikestoiseen lisäkoulutukseen, mm. mielenterveystyön erikoistumisopintoihin. Vakitukselle henkilökunnalle järjestämme kaksi kertaa vuodessa kehittämispäivän, jonka sisältönä on mm. omavalvonta.

Laillistetun sosiaali- tai terveydenhuollon ammattihenkilön tehtävissä saatamme käyttää tilapäisesti opiskelijoita. Oppisopimusopiskelijoilla on aina nimetty ohjaaja, joka vastaa opiskelijan ohjauksesta ja perehdytyksestä. Opiskelijoille annettavat työtehtävät ovat sellaisia, että heillä on siihen opiskelun kautta tullut teoriaosaamista sekä käytännön kautta tullutta perehdytystä. Lääkehoidon tehtävien teko edellyttää aina lääkelupaa, joka on ohjeistettu erikseen lääkehoitosuunnitelmassa.

Henkilöstön osaamista ja työskentelyn asianmukaisuutta seuraamme aktiivisesti. Asukkailta, muulta henkilökunnalta, omaisilta tai muilta tullessiin ilmoituksiin tartumme matalalla kynnyksellä. Myös poikkeamailmoituksia saatetaan tällaisissa tapauksissa tehdä. Selvitämme tilanteet ja puutumme taustalla olleisiin epäkohtaan johtaneisiin syihin. Näiden pohjalta teemme toimenpiteitä, mm. saatamme tarkentaa toimintaohjeita, muuttaa henkilöstö resurssointia, lisätä perehdytystä, järjestää koulutusta, huolehtia työntekijän hyvinvoinnista jne.

Valvontalain 21§:n perusteella selvitämme työntekijän rikostaustan iäkkäiden ja vammaisten henkilöiden kanssa työskenteleviltä ennen työsuhteen alkua.

Toimitilat ja teknologiset ratkaisut

Suojakoti koostuu kolmesta erillisestä asuinrakennuksesta. Lepolassa on 16 asukaspaikkaa, 7 yhden hengen huonetta ja 1 kahden hengen huone. Lepolassa on yhteisinä tiloina päiväsali, saunatilat ja ruokasali jokaisen Suojakodin asiakkaan käyttöön. Kerholassa on kolme solua, jokaisessa solussa on neljä yhden hengen huonetta sekä yhteinen oleskelutila, keittokomero ja suihku- ja wc-tilat. Kotolassa on kolme solua, jokaisessa solussa neljä yhden hengen huonetta suihku- ja wc-tiloineen sekä yhteinen tupakeittiö. Ympäri vuorokautisen palveluasumisen paikkoja on 10 ja yhteisöllisen asumisen paikkoja on 30. Tuettuun asumiseen ei ole vuokrahuoneita tarjolla, vaan tuettu asuminen annetaan asukkaalle omaan kotiin.

Kiinnitämme erityisesti huomiota Lepolan kahden hengen huoneessa asuvien yksityisyyden suojaan. Henkilökohtaiset keskustelut järjestämme yksityisesti. Lepolan puolella on erikseen nk. hiljainen huone, jossa asukkaat, joilla ei ole omaa huonetta, voivat tavata läheisiään. Huonevalinnoissa huomioimme aina asukkaalle mielipiteen. Kahden hengen huoneeseen sijoittaminen on

asukkaan oma valinta. Kahden hengen huoneissa olevien mielipidettä yhteisasumisesta kyselemme säännöllisesti. Henkilöstön on muutoinkin toiminnan aikana kiinnitettävä huomiota, onko yhteisasuminen kyseiselle asukkaalle sopiva ja onko hän esimerkiksi itse kykenevä päättämään omasta edustaan. Mikäli he haluavat yhden hengen huoneen, järjestämme sen heille. Mikäli meillä ei ole antaa yhden hengen huonetta, autamme heitä löytämään uuden asuinpaikan. Prosessin aloitamme ilmoittamalla asiasta asukkaan omalle sosiaalityöntekijälle.

Asukkaiden omaisilla on mahdollisuus vierailta ja yöpyä läheisensä luona. Yöpymisiä varten tarvitaan erityisratkaisuja. Näissä tilanteissa tarjoamme vierailijalle vapaana olevaa huonetta tai mahdollistamme yöpymisen asukkaan kanssa samassa huoneessa tuomalla esim. varavuode tiloihin.

Kiinteistöihin on tehty kunnossapitosuunnitelma vuosille 2023–2032. Suunnitelmassa varaudumme tuleviin korjauksiin ja valmistaudumme hyvissä ajoin niin teknisesti kuin taloudellisesti. Suunnitelma antaa kokonaiskuvan kiinteistön kunnosta, tulevista korjaustarpeista ja korjaustarpeiden ajankohdista ja kustannuksista.

Teknologiset ratkaisut

Henkilökunnan ja asiakkaiden turvallisuudesta huolehdimme erilaisilla teknologisilla ratkaisuilla ja toimintaohjeilla. Turvallisuusjärjestelyillä ja -laitteilla vähennämme ennalta väkivallan mahdollisuutta tai väkivaltatilanteen seurauksia sekä varmistamme tarpeellisen yhteydenpidon ja nopean avun hälyttämisen. Suojakodissa hoitajat pitävät taskuissaan puhelimia. Puhelimeen on ohjelmoitu hätäpainike, 112 sovellus. Lisäksi lukitsemme ulko-ovet ulkopuolisilta kulkijoilta yöaikaan. Kotolassa on sähköinen lukitusjärjestelmä. Kerhola ja Lepola lukitaan manuaalisesti ilta-kiertojen jälkeen. Suojakodissa on kirjattuna ”Uhkaavien tilanteiden hallinta ja toimintatavat” -menettelytapaohjeet, jotka ohjaavat turvajärjestelyjä riskien kartoituksen perusteella. Menettelytapaohjeet kuuluvat perehdytysohjelmaan ja niissä on oma varmennus perehdytyksen suorittamisesta. Osaamista varmistamme vuosittain käymällä menettelytapaohjeet yhteisesti läpi. Lisäksi työsuojeluvaltuutetut arvioivat väkivallan hallintatoimia kerran vuodessa.

Asukkailla on käytössä turvapuhelin ja -ranneke, joilla saavat puheyhteyden hoitajaan.

Asukkaan hälyttäessä laite ottaa yhteyden hoitajan puhelimeen. Mikäli puhelimeen ei vastata, puhelu siirtyy toiseen hoitajan puhelimeen niin kauan kunnes puheluun vastataan. Laitteen vioittua vikailmoitus tehdään välittömästi, ensimmäisenä arkipäivänä turvarannekefirmaan, Somic Oy. Laitteen ollessa vikatilassa informoimme asiasta koko henkilökuntaa ja kyseisen laitteen omistavaa asukasta huomioidaan erityisesti. Tarvittaessa teemme henkilöstön resurssointiin

muutoksia, esimerkiksi lisätään henkilökuntaa vuoroihin. Turvapuhelimet ja – rannekkeet testaamme kerran kuukaudessa.

Turva- ja kutsulaitteiden toimintavarmuudesta vastaava Satu Pajumäki p. 040750773

Lääkinnälliset laitteet ja tarvikkeet

Lääkinnällisten laitteiden käyttöön, huoltoon ja käytön ohjaukseen liittyy merkittäviä turvallisuusriskejä, joiden ennaltaehkäisemisen olemme ottaneet huomioon omavalvonnassa. Käytösämme on erilaisia lääkinällisiksi laitteiksi luokiteltuja välineitä ja hoitotarvikkeita, joihin liittyvistä käytännöistä säädetään lääkinällisistä laitteista annetussa laissa. Suojakodissa käytettäviä terveydenhuollon laitteita ovat pyörätuolit, rollaattorit, sairaalasängyt, nostolaitteet, verensokeri-, kuume- ja verenpainemittarit, kuulolaitteet, haavasidokset, silmälasit

Lääkinällisten laitteiden käytössä noudatamme annetun lain (79/2021) velvoitteita. Lääkinällisiä laitteita käyttävän henkilön osaaminen varmistetaan perehdyttämällä työntekijä laitteiden käyttöohjeisiin. Työntekijän tulee antaa näyttö osaamisestaan. Osaamisen dokumentoimme erilliseen laitepassiin. Käytösämme olevat tuotteet ja laitteet ovat CE-merkittyjä lääkinällisiä laitteita, yksilölliseen käyttöön tarkoitettuja laitteita, laitteita, jotka on valmistettu omavalmistusta koskevien säännösten mukaisesti taikka laitteita, joille on myönnetty viranomaislupa markkinoille saattamiseen tai käyttöönottoon. Huolehdimme siitä, että laitteissa tai niiden mukana on turvallisen käytön kannalta tarpeelliset merkinnät.

Säilytämme käyttöohjeet lääkinällisten laitteiden seurantajärjestelmän liitteissä. Käytämme laitetta ainoastaan valmistajan ilmoittaman käyttötarkoituksen ja -ohjeistuksen mukaisesti. Huollamme ja säilytämme laitteita valmistajan antamien ohjeiden mukaisesti. Otamme myös huomioon, onko yksikkömme soveltuva laitteen turvalliseen käyttöön. Varmistamme aina, että kyseisen laitteen käyttö on turvallista ja terveellistä niin asukkaalle kuin henkilökunnallekin. Laitteiden asennuksista, huolloista ja korjauksista vastaa henkilö, jolla on tarvittava ammattitaito ja asiantuntemus. Laitteiden kunnossapito-ohjelmaan on nämä erikseen kirjattuna.

Lääkinällisistä laitteista ja tarvikkeista teemme tarvittaessa vaaratilanneilmoituksen. Lääkinällisten laitteiden ja tarvikkeiden kunnossapito-ohjelmassa ovat lomakkeet Fimeaan tehtäville vaaratilanneilmoituksille.

Lääkinnällisistä laitteista ja tarvikkeista vastaa lähihoitaja Marika Villman p. 040 753 2864

8 ASIAKAS- JA POTILASTIETOJEN KÄSITTELY JA KIRJAAMINEN

Henkilötiedolla tarkoitetaan kaikkia tunnistettuun tai tunnistettavissa olevaan luonnolliseen henkilöön liittyviä tietoja. Asumispalveluissa asukastiedot ovat arkaluonteisia, salassa pidettäviä henkilötietoja. Terveyttä koskevat tiedot kuuluvat erityisiin henkilötietoryhmiin ja niiden käsittely on mahdollista vain tietyin edellytyksin. Henkilötietojen käsittelyssä noudatamme EU:n yleistä tietosuojasetusta (EU) 2016/679.

Suojakodissa on käytössä HILKKA asiakastietojärjestelmä. Tietojärjestelmä täyttää asiakastietolain vaatimukset sekä vastaa tarkoitukseltaan Suojakodin toimintaa. Hilikka-asiakastietojärjestelmä löytyy Valviran tietojärjestelmärekisteristä.

Asukkaan asiakastietojen kirjaaminen on jokaisen ammattihenkilön vastuulla ja edellyttää ammatillista harkintaa siitä, mitkä tiedot kussakin tapauksessa ovat olennaisia ja riittäviä.

Suojakodissa on käytössä perehdytysjärjestelmä, jossa on oma osionsa asukastietojen käsittelylle ja tietoturvalle. Perehdytyksen pohjana toimii Suojakodin tietoturvasuunnitelma. Lisäksi kirjaamisesta on dokumentoitu ohjeistus.

Kirjaamisen jatkuva kehittäminen on merkittävää. Henkilöstö saa perehdytyksen lisäksi koulutusta (esim. SKHOLE-verkkoympäristö). Kirjaamisesta pidetään erillisiä ohjaushetkiä, joissa käydään läpi kirjaamista lainsäädännön vaatimuksista lähtien. Kirjaamisosaamisen varmistaminen on kunkin työntekijän sekä esihenkilön vastuulla ja osaamista arvioidaan myös kehityskeskusteluissa.

Asukastyön kirjaaminen tapahtuu viipymättä ja asianmukaisesti. Kirjaamme jokaisesta asukkaasta jokaisessa työvuorossa. Päivittäiskirjaamisen lisäksi kirjaamme jokaisen asukkaan kuntoutumissuunnitelman tavoitteineen ja arvioineineen. Päivittäinen kirjaaminen asukkaan hoidosta ja huolenpidosta auttaa henkilökuntaa jatkuvassa kuntoutumissuunnitelman arvioinnissa. Työvuorot suunnittelemme niin että vuorojen aikana ja lopussa on aikaa varattuna kirjaamiselle.

Asukkaat otamme mahdollisuuksien mukaan kirjaamiseen mukaan. Asukkaalta itseltään voidaan kysyä, mitä hänestä ja tapahtuneesta kirjataan. Asukkaalla on mahdollisuus tutustua heistä kirjattuihin tietoihin.

Suojakodissa noudatamme tietosuojan ja henkilötietojen käsittelyyn liittyvää lainsäädäntöä sekä yksikölle laadittuja asukastietojen kirjaamiseen liittyviä ohjeita ja viranomaispäätöksiä. Erillinen tietoturvasuunnitelma on laadittu 2.2.2022 ja päivitetty 15.7.2024. Suojakodin johtaja vastaa sen toteutumisesta. Koko henkilökunta huomioi toiminnassaan tietoturvasuunnitelman.

Suojakoti on nimennyt yksikköön rekisteriasioita hoitavan henkilön (Satu Pajumäki). Henkilöstö vastaa järjestelmän käyttäjinä omien asukkaitensa tietojen käsittelystä, asukastietojen oikeellisuudesta, rekisteröidyn informaatiosta ja rekisteröidyn oikeudesta tarkistaa ja oikaista itseään koskevat tiedot. Tiedon saanti on asukkaalla ja/tai asukkaan omaisella. Jokaiselle käyttäjälle annamme työtehtäviensä mukaiset käyttöoikeudet järjestelmään. Rekisterin tiedot ovat salassa pidettäviä. Tietoja käsitteleviä henkilöitä koskee vaitiolovelvollisuus, joka jatkuu palvelusuhteen päätyttyä.

Rekisterinpitäjän (Suojakodin) oikeuksien ja vastuiden toteutuminen toiminnassa perustuu lakiin. Henkilötietojen käsittelyssä noudatamme huolellisuutta ja hyvää tietojenkäsittelytapaa. Rekisteröidyn yksityiselämän suojaa kunnioitamme. Henkilötietoja käsittelemme, jotta asukkaalle pystymme tarjoamaan hyvää asumispalvelua. Ainoastaan merkityksellistä tietoa keräämme ja luovutamme. Virheellisiä, epätäydellisiä tai vanhentuneita henkilötietoja ei käsitellä. Suojakodin asukkaalla on aina oikeus tietää, mitä tietoja hänestä kerätään, mistä tiedot on saatu ja mihin niitä luovutetaan. Virheelliset tiedot korjaamme tai poistamme asukkaan pyynnöstä.

Suojakodissa oleva Hilikka-asukastietojärjestelmä vaatii sisäänkirjautumistiedot. Suojakodin johtaja Satu Pajumäki huolehtii käyttöoikeuksista asiakastietojärjestelmään antamalla kullekin työntekijälle henkilökohtaiset salasanat ja käyttäjätunnukset. Jokaiselle työryhmälle on määriteltävä omat oikeudet. Esimerkiksi välillistä työtä tekevät eivät näe kaikkia asukastietoja eikä lääkeluvattomat pääse esimerkiksi muokkaamaan asukkaan lääkitystietoja. Suojakodin johtaja päättää käyttöoikeuden myöntämisestä, muuttamisesta ja poistamisesta. Asukastietojärjestelmään on pääsy sisäisestä verkosta.

Mikäli asukastietojärjestelmässä havaitsemme merkittäviä poikkeamia, ilmoitamme asiasta asukastietojärjestelmän tuottajalle. (linkki Hilikka-ohjelman etusivulla tai puhelimitse Hilkan

helpdeskiin 0103278000). Jos poikkeama voi aiheuttaa merkittävän riskin asukasturvallisuudelle tai tietoturvalle, on ilmoitettava siitä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle.

Tietoturvapoikkeamassa otetaan välittömästi yhteys Suojakodin tietosuojavastaavaan. Tietosuojavastaava on Satu Pajumäki p. 040 7530773 satu.pajumaki(at)suojakotisaatio.fi. Hän vastaa myös asiakastietolain 7 §:n mukaisesti asiakastietojen käsittelystä ja siihen liittyvästä ohjeistuksesta.

Perehdytämme henkilökuntaa (ja opiskelijoita) henkilötietojen käsittelyyn ja tietoturvaan. Jokainen työntekijä allekirjoittaa sitoumuksen tietoturvaan ja -suojaan organisaatiossamme. Tietoturvasuunnitelman käymme läpi vuosittain sekä päivitysten yhteydessä koko henkilöstön kesken. Henkilöstä käy SKHOLE verkko-opiskeluna ” Tietosuoja ja tietoturva sosiaali- ja terveydenhuollossa” koulutuksen. Koulutuksessa opetetaan, kuinka henkilötietoja tulisi käsitellä sosiaali- ja terveydenhuollossa. Henkilötietoja ohjaavat lait ja asetukset ovat koulutuksen taustalla. Koulutuksen jälkeen henkilökunta osoittaa osaamisensa tentillä, josta saadaan osaamistodistus.

9 YHTEENVETO KEHITTÄMISSUUNNITELMASTA

Saamme tietoa palvelun laadun ja asukasturvallisuuden kehittämisen tarpeista useista eri lähteistä. Omavalvonnan toimeenpanon prosessissa käsittelemme kaikki asukasturvallisuusriskit, epäkohtailmoitukset ja tietoon tulleet kehittämistarpeet. Korjaaville toimenpiteille sovimme suunnitelman riskin vakavuuden mukaan.

Toiminnassa todetut kehittämistarpeet:

- Kirjaaminen. Henkilöstö nähnyt tarvetta kehittää omaa osaamistaan. Kirjaamisen kehittämisen tarve tullut esille myös Varsinais-Suomen hyvinvointialueen valvontakeskuksen valvontakäynnillä 25.10.2023. Kirjaamista tulemme kehittämään kouluttamalla koko hoitoon osallistuva henkilökunta Skhole-verkkoympäristössä ja järjestämällä kirjaamisen käytännön ohjausta ja opetustilanteita. Kirjaamisen kehittämiseksi olemme nimenneet Suojakodin henkilöstön keskuudesta työryhmän. Omavalvontasuunnitelmaan teemme kehitystyön mukanaan tuomat tarvittavat tarkennukset
- Asumisen kustannukset. Asukaspalaverin kautta tullut palautetta, että asukkaat epätietoisia, mikä maksaa mitään. Henkilökunnalla ei ole ollut tarvittavaa osaamista vastata

heidän kysymyksiinsä. Näin ollen olemme sopineet, että tulemme avaamaan asiakasmaksuja omavalvontasuunnitelmaan.

10 OMAVALVONTASUUNNITELMAN SEURANTA

Henkilökuntamme on sitoutunut omavalvontaan. Ymmärrämme, että omavalvonnan merkitys, tarkoitus ja tavoitteet ovat oleellisia työssämme asukkaittemme tukena. Varmistamme henkilökunnan osaamisen ja sitouttamisen perehdytyksen ja jatkuvan kehittämisen avulla. Poikkeamatilanteissa pohjaudumme päätöksissämme omavalvontasuunnitelmassa oleviin tavoitteisiin. Ajantasainen omavalvontasuunnitelma on kaiken aikaa saatavilla henkilökunnan tilassa. Omavalvontasuunnitelman muutokset tiedotamme henkilökunnalle kolmen kuukauden välein omavalvonnan seurantatilaisuudessa. Tilaisuudessa myös arvioimme, miten aiemmin tehdyt päivitykset ovat toteutuneet päivittäisessä toiminnassa.

Julkaisemme omavalvontasuunnitelman myös verkkosivuillamme www.suojakotisaatio.fi. Omavalvontasuunnitelma on myös esillä Suojakodin päärakennuksen ilmoitustaululla. Palveluiden laadussa ja asukasturvallisuudessa tapahtuvat muutokset huomioimme välittömästi päivityksissä ja sen jälkeen julkaisussa. Omavalvonnan seurannassa esiin tulleet puutteellisuudet korjaamme ja näistä teemme kirjallisen esityksen. Seurannan myötä tulleet muutokset sekä päivitetyn omavalvontasuunnitelman julkaisemme vähintään neljän kuukauden välein verkossa sekä ilmoitustaululla.

Omavalvontasuunnitelman hyväksyy ja vahvistaa toimintayksikön vastaava johtaja.

Paikka ja päiväys

Turku 29.10.2024

Satu Pajumäki

Poikkeamalomake

Poikkeaman päiväys _____

- omavalvonnan osa-alueisiin liittyvä poikkeama
- lääkityspoikkeama
- ruokapalveluiden omavalvonnan poikkeama
- asukkaan kaatuminen tai tapaturma
- asukkaan kaltoinkohtelu
- uhka- ja väkivaltatilanne
- tietosuojapoikkeama
- kiinteistön hoitoon liittyvä poikkeama
- työturvallisuuspoikkeama

Tapahtuman tarkka kuvaus ja seuraus:

Tapahtuman olosuhteet tai siihen vaikuttavat tekijät:

Korjausehdotus ja mitä olisi voinut tehdä toisin:

käsittelijä täyttää

Käsittely: Läheltä piti Tavallinen poikkeama Vakava poikkeama

Jatkotoimenpiteet:

päiväys ja allekirjoitus